

REVISTA DEL MUNICIPI DE VILOBÍ, SALITJA I SANT DALMAI

TOSQUIJA

5

Abril del 2008

LLIBRES

*Els brons i el malefici
de les tres harpies*

Dolors García i Cornellà

XI FIRA-FESTA

de la Botifarra Dolça

V FESTA

de Carnestoltes

REPORTATGE

Expedició
a Cal Moliner

ENTREVISTA

Manuel González Romero,
artesà de la fusta

TOSQUIJA

5

Abril del 2008

Informació telefònica útil:

EMERGÈNCIES

Ambulàncies
Telèfon Únic d'Emergències
Atenció ciutadana
Mossos d'Esquadra
Bombers

061
112
012
088
085

AJUNTAMENT

Oficines municipals
Biblioteca Can Roscada
Vigilants
Jutjat de Pau (dilluns)
Registre Civil

972 47 30 26
972 47 36 73
972 47 37 04
972 47 39 26
972 47 30 26

ENSENYAMENT

CEIP Josep Madrenys
EEI 'El Patufet'
IES de Santa Coloma de Farners
La Salle de Santa Coloma de Farners
Bell-lloc de Girona
Les Alzines de Girona

972 47 32 86
972 47 31 25
972 84 21 05
972 84 02 94
972 23 21 11
972 21 21 62

SANITAT

Dispensari mèdic
Farmàcia
Hospital Dr. Trueta
Hospital Santa Caterina
CAP de Santa Coloma de Farners
CAP Güell de Girona

972 47 41 12
972 47 30 08
972 94 02 00
972 18 26 00
972 84 12 08
972 21 07 08

ACTIVITATS EXTRAESCOLARS

Club de Bàsquet Vilobí
Futbol base (A.E.Vilobí)
Funky
Mecanografia-Infomàtica Megacentre
Acadèmia d'anglès Big Ben
Música
Ludoteca Municipal 'El Sol'
Espai Jove
Arts Plàstiques 'El Taller'
Catequesi
Escacs
Classes de teatre

629 01 39 47
972 47 43 49
646 40 43 72
972 30 04 82
620 01 01 91
972 46 37 92
648 00 54 59
972 47 35 40
608 24 32 54
972 47 30 42
636 79 13 62
972 47 41 83

TRANSPORTS

Aeroport
Renfe
Teisa

972 18 66 00
902 24 02 02
972 20 48 68

AVARIES

Gas (Gas Mediterrà)
Gas (RARSA)
Enher-Fecsa-Endesa
Prodaisa
Telefònica

93 765 74 31
972 468 166
900 77 00 77
972 20 20 78
1002

ALTRES

Llar de Jubilats Santa Margarida
Rectoria
Consell Comarcal de la Selva
Veterinari (Equip Veterinari)
Veterinari (Xavier Gabarró)
Renovació DNI a Girona

972 47 40 46
972 47 30 42
972 84 21 61
972 47 30 06
679 49 65 43
972 20 50 50

CONTINGUTS

TOSQUIJA

Ajuntament de
Vilobí d'Onyar
Salitja
Sant Dalmai

Revista trimestral de
l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar,
Salitja i Sant Dalmai
Travessia Casa de la Vila, 1
17185 Vilobí d'Onyar
Telèfon: 972 47 30 26
Fax: 972 47 40 20
ajuntament@vilobidonyar.cat
www.vilobidonyar.cat

Editor:
Josep-Maria Pascual, ed.
Telèfon: 607 29 12 04
tosquiija@vilobidonyar.cat

Impressió:
Impremta Pagès

Aquesta publicació està impresa
sobre paper ecològic:
Couxé Mate de 150 gr.
Tiratge: 1.200 exemplars

ISSN: 1135-1314
Dipòsit legal: GI 439/87

Amb el suport de:

NOTÍCIES GENER 6

V FESTA DE 10 CARNESTOLTES (Sant Dalmai 2008)

XI FIRA-FESTA 13 DE LA BOTIFARRA DOLÇA

ELS VILOBÍ MÀGICS 16 A CANAL CUATRO

NOTÍCIES FEBRER 18

NOTÍCIES MARÇ 19

ENTREVISTA 22 Manuel González Romero, artèsà de la fusta

EXPEDICIÓ A 24 CAL MOLINER DE SANT DALMAI

PETITA GUIA 26 DELS TRES POBLES A LA XARXA

LLIBRES 30 *Els brons i el malefici de les tres harpies* Dolors Garcia i Cornellà

INAUGUREM 36 DEIXALLERIA!

FEM HORT 39 A LA PRIMAVERA Els melons

COSES D'ABANS 44 I D'ARA Joaquim Puigvert i Pastells

'Catalonia is not America'

per Esteve Comas

Feia temps que no sentia un comentari del tipus 'diu que els catalans no fem ús de l'anglès, l'altre dia ho vaig llegir al diari', com deia un bon home al bar del poble, entaulat amb els companys de botifarra, el cigaló, el raig i el caliquenyo. Aquella frase em va semblar antiga, com si fos del segle passat, i em va despertar l'instint d'anàlisi i reflexió.

Anàlisi: estic d'acord que l'anglès és una llengua universal i cal saber-la; estic d'acord que els nostres fills l'aprenguin des de ben petits, però entre poc i massa. Actualment quan van d'excursió ja no fan acampada, fan *càmping*, la truita de patates la porten al *tupperware* i no pas a la carmanyola, de l'entrepà de cansalada en diuen *sandvitx de bacon*, i en comptes de portar la cantimplora d'aigua, porten el *tetrabrick*. De la gimnàstica, en diuen *aeròbic*, han canviat els porros pels *fly's*, -'tu diràs si els ha de fer mal, això', ja no tenen sentiments sinó *feeling*, i si tenen algun inconvenient, en diuen *handicap*.

Aquest vici a l'anglesa també ens afecta els adults; bé que dels negocis en diem *bussines*; del 'd'acord, gràcies', un simple 'sí, OK'; hem canviat els calçotets pels *boxers* o els 'eslips'; els aparcaments ja no existeixen, ara en diem *pàrquings*; en lloc de correus electrònics enviem 'e-mails'; a la feina, en lloc d'un descans fem un *break*; de les cafeteries, en diem *cofee shoop*; de les sales d'espera, *halls*, i dels homosexuals, 'gays'. En Puyal ja no radia el partit, sinó el 'matx', del fora de banda, en diu *out*, i del gol... ara m'he perdut. A TV3 els cotxes de la Fórmula 1 ja no fan parades, fan 'pit stops' -no sé si és que es toquen els mugrons durant el temps de la parada-; els pneumàtics que aquests cotxes porten ja no tenen adherència, tenen *grip* -tanta tecnologia i que hagin de córrer constipats.

Reflexió: aviat haurem d'escoltar en Puyal per Catalonia Radio, veure la Fórmula 1 per TV Three i llegir The Point; de Vent del Pla, dir-ne Katrina, i de Polònia, Catalònia. Com deia la meua àvia, totes les masses piquen.

SENTO COM L'AIRE M'ACARICIA LA CARA

per Carolina Puig

Sento com l'aire m'acaricia la cara,
amb la seva tendresa i frescor.
Sento l'olor de terra humida, d'erba fresca i aire regenerat.
Cavalco damunt la meua euga,
contemplant el cel blau que em queda sobre meu.
Al meu costat passen, tot correguent, unes perdius
perdudes entre l'immens prat remullat, verd i cultivat.
L'euga aixeca el cap i les observa amb admiració;
elles van camps a través.
Continuo cavalcant direcció a la foresta,
atravesso un camí rural envoltat d'arbres,
de cop l'euga fa un bot, m'espanto i ella s'atura.
Miro.
No és res, només un ramat de gallines
extraviades i espantadisses.
Continuo cavalcant i a uns quants metres, a la meua dreta,
trobem un abeurador ple d'aigua neta i fresca.
Posa el morro a dins i comença a jugar amb ella.
Beu un glop.
Continuem cavalcant fins arribar a dalt d'un turonet,
parem i totes dues quedem bocabadades
de la gran bellesa que tenim al davant.
Tota una vall verda, amb els camps conreats,
amb diferents tons verdosos i algunes atmetllers florits.
Meravellós!
Continuem cavalcant cap a casa, tot pensant
i donant gràcies a Déu per tot el que ens ha donat.
Si algú encara no sap on viu i ni el que té al seu voltant,
només fa falta una mica de temps
i caminar pels voltants de Salitja,
i aleshores se n'adonarà del que s'havia perdut fins llavors.

'Habemus Junta!'

per Mayte Atenza

El passat mes de febrer i després de diverses convocatòries, s'ha sorgit la junta de l'AMPA nova, plena d'il·lusions i de ganes de treballar. Des de l'antiga junta volem agrair a tots els pares, mares, avis, mestres i entitats que ens han recolzat durant aquests dos anys i mig, i vam pensar que fer-ho des de Tosquiija seria un bon mitjà de comunicació perquè arribés a totes les llars. Aquesta vivència ens ha permès conèixer, gaudir i valorar, moltes experiències que sempre considerem positives. Des d'aquí volem animar-vos i engrescar-vos perquè participeu en tot allò que estigui pensat i adreçat des de l'AMPA pels nostres fills i filles, també volem felicitar la nova junta i encoratjar-vos a tots, a donar valor a tot allò que es fa amb ganes i il·lusió. Només cal recordar que el que es fa amb voluntat no té preu, i com es pot dir en ocasions solemnes: *habemus Junta!*

CONTACTA'NS tosquiija@vilobidonyar.cat

ATUR REGISTRAT*	desembre	gener	febrer	març
HOMES				
DONES				
ATUR TOTAL				
TAXA D'ATUR (homes)				
TAXA D'ATUR (dones)				
TAXA D'ATUR TOTAL				

Document elaborat pel Consell Comarcal de la Selva a partir de dades del Departament de Treball i Indústria i de l'Institut d'Estadística de Catalunya.

* Dades disponibles en el moment de tancar l'edició.

La ha vingut **9** vegades

Qui ha nascut?	Quin dia?	A quin poble?	El pare es diu	I la mare es diu
EDGAR	12 de gener	Salitja	Juan Antonio	Ana
JOAN	19 de gener	Vilobí	Joan	Glòria
MHAMED	17 de gener	Vilobí	Mustapha	Ibtissame
MARTINA	25 de gener	Vilobí	Miquel Àngel	Margarida
MAX	12 de febrer	Salitja	Joaquim	Eva
CARLOTA	3 de març	Vilobí	Xavier	Mariona
ANNA	29 de febrer	Vilobí	Felip	Cristina
NOA	5 de març	Vilobí	Marc	Roser
MÍRIAM	22 de març	Vilobí	José	Helena

Som **2.971**

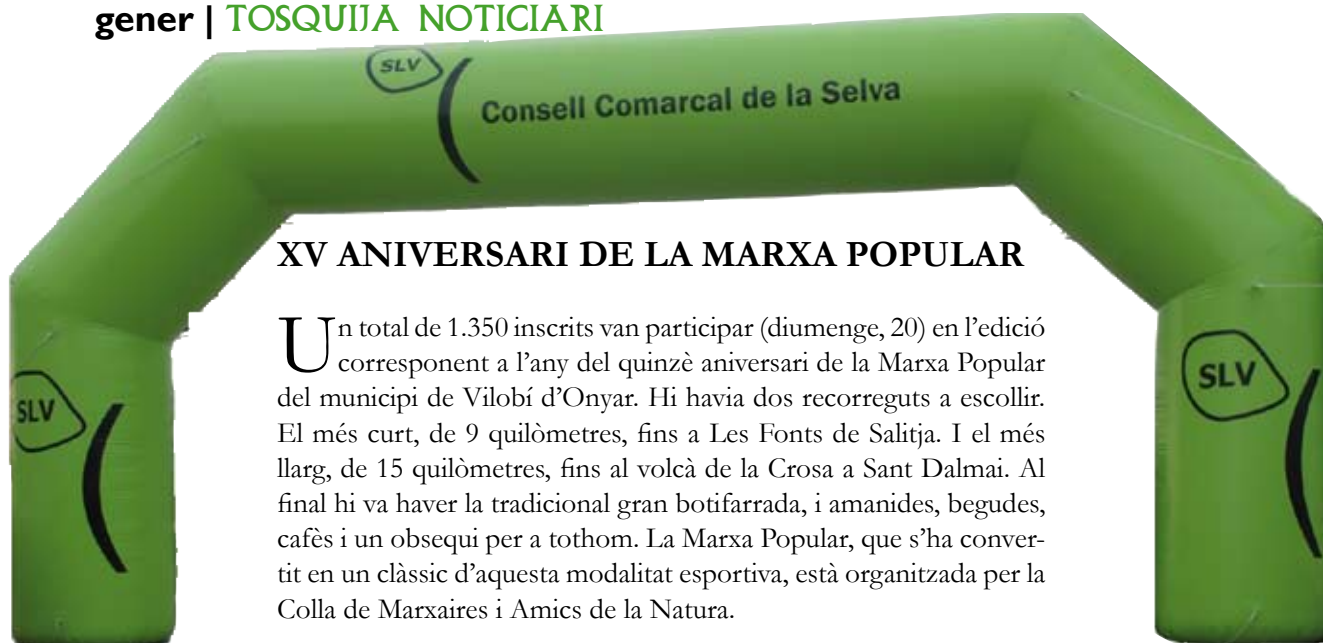
PADRÓ	31 de gener	29 de febrer	27 de març
Vilobí (homes)			1.165
Vilobí (dones)			1.010
Salitja (homes)			161
Salitja (dones)			139
Sant Dalmai (homes)			255
Sant Dalmai (dones)			241
TOTAL Vilobí d'Onyar	2.926	2.953	2.971

Estació meteorològica

LA PLUJA A SALITJA*	mm**
Gener	46.4
Febrer	33.6
Març	96.3

* Dades facilitades per Agropequària Mas Bes S.L.
<http://www.tinet.org/~joliu/masbes/index.htm>

** La pluja mesurada en mm és equivalent a litres per metre quadrat.

XV ANIVERSARI DE LA MARXA POPULAR

Un total de 1.350 inscrits van participar (diumenge, 20) en l'edició corresponent a l'any del quinzè aniversari de la Marxa Popular del municipi de Vilobí d'Onyar. Hi havia dos recorreguts a escollir. El més curt, de 9 quilòmetres, fins a Les Fonts de Salitja. I el més llarg, de 15 quilòmetres, fins al volcà de la Crosa a Sant Dalmai. Al final hi va haver la tradicional gran botifarrada, i amanides, begudes, cafès i un obsequi per a tothom. La Marxa Popular, que s'ha convertit en un clàssic d'aquesta modalitat esportiva, està organitzada per la Colla de Marxaires i Amics de la Natura.

Les quatre primeres fotografies són de Joan Matamala: 'La inscripció', 'L'avituellament', 'La cua per l'avituellament' i 'En marxa'. Les dues darreres fotografies: 'El repartiment d'obsequis' i 'El repòs dels marxaires'.

Una quarantena de nenes i nens participants de la 4a Bibliocursa de la Biblioteca Municipal Can Roscada arribaven a les Guilleries per descobrir tota la naturalesa d'aquest massís, tant els arbres com els animals. Els més afortunats van poder veure també, encara que d'escallimpantes, la gnilla Mugui, que va deixar missatges perquè estiguéssim atents a tot el que ofereix el bosc.

Eleccions al Club d'Escacs

Durant el transcurs d'un sopar celebrat el dissabte dia 26 de gener van tenir lloc les eleccions a president del CEV –Club d'Escacs Vilobí–. L'única candidatura presentada, encapçalada per Felip Mató, va rebre 17 vots favorables, dos vots blancs i 3 vots nuls. L'equip directiu del CEV ha quedat format per:

PRESIDENT: Felip Mató
 VICEPRESIDENT: Razvan Arisanu
 SECRETARI: Esteve Ball-llosera
 TRESORER: Pere Ball-llosera
 VOCAL 1: Xavier Duran
 VOCAL 2: Josep González

La Cia. el Borinot Groc va protagonitzar la sessió L'Hora del Conte del dijous 17 de gener amb l'espectacle Se'n va a la guerra el General Bum-Bum. La guerra de petons i abraçades va ser una gran festassa.

Es publica la primera programació trimestral de Can Roscada

El Centre Cultural Can Roscada ha iniciat la publicació de la seva programació trimestral. Es tracta d'un fulletó de dotze pàgines que inclou, entre d'altres informacions d'interès cultural, les novetats de la Biblioteca i l'agenda d'activitats (L'hora del conte, Club de Lectura, etcètera). Se'n fa una tirada de 1.300 exemplars i es distribueix a totes les cases del municipi juntament amb la revista Tosquijs.

Jornada de Sensibilització

El dissabte 26 de gener, des de l'associació ADOC, es va organitzar una jornada de Sensibilització a Vilobí d'Onyar, amb la finalitat d'apropar espais de debat i eines de reflexió a la població d'aquest municipi. L'acte s'estructurà de la següent manera:

- Breu presentació de l'acte i de l'entitat ADOC
- Presentació de l'agenda llatinoamericana, a càrrec de Cisco Miró.
- Lectura del discurs que Charles Chaplin presentà a la pel·lícula *El Gran Dictador*
- Debat per grups d'edats sobre el tema: Els joves de Vilobí, Salitja i Sant Dalmai tenen actituds d'adaptació o de ciutadans vers el canvi social del propi municipi?
- Posada en comú i tancament de l'acte

Opinions recollides en els diferents grups de discussió:

Actualment tant els joves com els adults tenim una postura adaptativa, enfront la participació social

Abans els joves participaven més en les activitats i moviments socials del municipi

Les necessitats dels joves actuals no són les mateixes que les d'anys enrere; fet que justificaria aquesta actitud d'adaptació als canvis de l'entorn

Els joves copien a l'adult -el referent- i actualment aquest no esdevé tant partícip ni s'implica tant en l'evolució de la societat

Som una societat que pensa molt en els interessos i necessitats individuals, i busca la resolució ràpida i fàcil malgrat que aquesta esdevingui un pedaç. A més, l'educació i els valors transmesos pels adults estan orientats a viure el moment, així com a l'elecció més fàcil davant les coses

El fet de tenir menys temps i, la dedicació d'aquest a un mateix, explicaria la preferència de ser súbdits enfront l'evolució social

Accions Diverses amb Objectius Comunitaris (ADOC) és una associació nascuda fa uns tres anys a Vilobí d'Onyar a partir d'un grup de joves vinculats a l'Espai Jove. Des d'aleshores s'han fet càrrec de l'organització de les quines que durant el cicle de Nadal se celebren al municipi i han recollit una mitjana de dos mil euros per edició, aproximadament, una quantitat que ja inicialment van decidir que no dedicarien simplement a fer unes vacances, sinó que havien de guardar-se i servir, quan ho tinguessin decidit, per ajudar a finançar algun projecte de cooperació.

Durant els últims mesos, l'ADOC ha anat concretant un projecte anomenat 'campamentos' que tindrà lloc durant l'estiu d'aquest 2008 a la República Dominicana i que es clourà amb la realització d'un documental. Per a més informació sobre l'estat del projecte es pot consultar l'adreça electrònica: <http://adocrd.wordpress.com/>

El grup de joves que forma part de l'ADOC són: Laura Cornellà (Vilobí), Pepe Nieto (Vilobí), Jessi Ball-llosera (Vilobí), Marta Frigolé (Vilobí), Estel Prunell (Can Bells), Mari Pau Teixidor (Sant Dalmai) i Olga Casellas (Sant Dalmai). El promotor de la iniciativa és el gironí Jordi Oliver, fins fa poques setmanes tècnic de Joventut de l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar i actualment en període d'excedència.

Charles Chaplin

El gran dictador

Ala imatge de dalt, Jessi Ball-llosera, caracteritzada de l'actor Charles Chaplin (representant el personatge de Hitler) durant la lectura del discurs del gran dictador. L'associació ADOC va triar aquesta lectura representada per introduir el debat sobre 'súbdits i ciutadans' celebrat el dissabte 26.

Ala imatge inferior de la pàgina del costat, Cisco Miró presentant, a Can Roscada, l'agenda llatinoamericana de l'any 2008, acompanyat a la taula pel membre de l'ADOC Pepe Nieto.

La pel·lícula *El gran dictador* (1940) és una paròdia de Hitler i del nazisme. El discurs que aquí teniu és un al·legat en favor de la pau, la democràcia i la llibertat, que llegeix el mateix Chaplin al final de la pel·lícula.

Ho sento, però jo no vull ser un emperador, aquest no és el meu ofici. No vull governar ni conquerir a ningú, sinó ajudar a tots si fos possible: jueus i gentils, blancs o negres. Tenim d'ajudar-nos els uns als altres. Els éssers humans som així, volem fer feliços als demés, no fer-los desgraciats. No volem odiar, ni menysprear a ningú. En aquest món hi ha lloc per tothom. La bona terra és rica i pot alimentar a tots els éssers.

El camí de la vida es lliure i maco, però l'hem perdut. La cobdícia ha enverinat les ànimes, ha aixecat barreres d'odi, ens ha empentat fins la misèria i les matances. Hem progressat molt de pressa, però ens hem empresonat a nosaltres mateixos. El maquinisme, que crea abundància, ens deixa en la necessitat. Els nostres coneixements ens han fet cíncics; la nostra intel·ligència durs i secs. Pensem massa i sentim molt poc. Més que màquines necessitem humanitat; més que intel·ligència tenir bondat i dolçor. Sense aquestes qualitats la vida serà violenta, es perdrà tot.

Els avions i la ràdio ens fan sentir més propers. La veritable naturalesa d'aquests invents exigeix bondat humana, la germandat universal que ens uneixi a tots nosaltres. Ara mateix la meua veu arriba a milions de éssers de tot el món, a milions d'homes desesperats, dones i nens, víctimes d'un sistema que fa torturar als homes i empresonar a gent innocent. A tots els que em puguin escoltar els dic: no desespereu. La dissort que patim no és més que la passatgera cobdícia i l'amargura d'homes que temen seguir el camí del progrés humà. L'odi dels homes passarà, cauran els dictadors i el poder que tragueren al poble es reintegrarà al poble, i, així, mentre l'home existeixi, la llibertat no decaurà.

Soldats, no us rendiu a aquest homes que, en realitat, us menyspreen, us esclavitzen, reglamenten les vostres vides i us diuen el que heu de fer, de pensar i de sentir. Us mengen el cervell, us enceben, us tracten com a ramat i com a carn de canó. No us entregueu a aquests individus inhumans, homes màquines amb cervells i cors de màquines. Vosaltres no sou màquines, no sou ramat, sou homes!. Porteu l'amor de la humanitat al vostre cor i no l'odi. Només els que no estimen odien; els que no estimen i els inhumans.

Soldats, no lluiteu per l'esclavitud sinó per la llibertat. En el capítol 17 de Sant Lluc es llegeix: "El regne de Déu està dins de l'home. No d'un home, ni d'un grup d'homes, sinó en tots els homes".

Vosaltres teniu el poder, el poder de crear màquines, el poder de crear felicitat. Vosaltres, el poble, teniu el poder de fer aquesta vida lliure i bonica, de convertir-la en una aventura.

En nom de la democràcia, fem servir aquest poder, actuem tots units. Llitem per un món nou, digne i noble que garanteixi als homes una feina, a la joventut un futur i a la vellesa seguretat. Amb la promesa d'aquestes coses, les feres arribaren al poder, però mentiren; no han complert les seves promeses ni mai les compliran. Els dictadors són lliures només ells, però esclavitzen al poble. Llitem ara per fer realitat el promès. Tots a lluitar per alliberar el món, per enderrocar barreres nacionals, per eliminar l'ambició, l'odi i la intolerància. Llitem per al món de la raó, un món on la ciència, on el progrés ens condueixi a tots a la felicitat. Soldats... en nom de la Democràcia, hem d'unir-nos tots.

Hanna, pots escoltar-me? Siguis on siguis, mira amunt, Hanna. Els núvols s'allunyen, el sol està sortint, anem sortint de les tenebres cap a la llum, caminem cap a un món nou, un món de bondat on els homes s'elevan per sobre de l'odi, de l'ambició i de la brutalitat. Mira amunt Hanna! A l'ànima dels homes se li han donat ales i per fi ha començat a volar! Estan volant cap l'arc de Sant Martí, cap a la llum de l'esperança, cap al futur, un gloriós futur, que et pertany a tu i a mi; a tots!!. Mira amunt, Hanna, mira amunt!!

Galeria d'imatges de la V Festa de Carnestoltes

**V FESTA DE CARNESTOLTES
SANT DALMAI 2008**

DIA: Dissabte 2 de febrer
HORA: 16:30h.
LLOC: Local polivalent de Sant Dalmai

- Rua de Carnestoltes pels carrers del poble
- Concurs de disfresses, amb premis per a les millors disfresses
- Actuació de País de Xauxa, amb l'espectacle "La història del Carnestoltes"

I en acabar, xocolata amb malindros per a tothom.

Organitzat: Associació Cultural Els Llobatons

El gran concurs de disfresses

Un centenar de disfresses van participar (divendres, 2) en el cinquè gran concurs de disfresses que es va celebrar al pavelló polivalent de Sant Dalmai. Com a millor disfressa infantil es va premiar als *barrufets*; com a premi adult, al *dormilega*; com a comparsa, a les galàctiques; i com a millor grup, a les *actrius de Hollywood*. Al final de la tarda hi va haver xocolata amb melindros per a tothom.

El pub Mític Vilobí i la llar de jubilats Santa Margarida també van fer celebracions del Carnestoltes 2008

Embotits Boada Porcel, Perruqueria Marta, Ludoteca Municipal 'El Sol' i Perruqueria Nati van ser els guanyadors del concurs de disfresses de les entitats i els comerços del municipi

Primer classificat: Embotits Boada Porcel (Vilobí)

Segon classificat: Perruqueria Marta (Sant Dalmai)

Tercer classificat: Ludoteca Municipal 'El Sol'

Quart classificat: Perruqueria Nati (Vilobí)

Presenten 'El Llibre de la Crosa' a la Llibreria 22 de Girona

El diari 'El Punt' en va publicar aquesta ressenya el dia 8 de febrer amb el títol 'Ara toca la Crosa'

El geòleg David Brusi el va definir com un gran museu de la geologia a l'aire lliure i va recordar que la Crosa de Sant Dalmai és 'el volcà amb el cràter d'explosió més gran de tot l'Estat i gairebé d'Europa'. Tot i així, el volcà de la Crosa continua sent 'el gran desconegut', segons la geòloga Montse Vehí, que ha prologat *El Llibre de la Crosa*, de Lluís Ball-llosera, editat per Josep Maria Pasqual, que ahir es va presentar a la Llibreria 22, després d'haver-ho fet en diferents pobles propers a aquest volcà, amb una edat estimada de mig milió d'anys. Ball-llosera ha volgut escriure un llibre divulgatiu per sensibilitzar la gent que cal conèixer i estimar el territori, també amb iniciatives institucionals com ara el Consorci de la Crosa, del qual va parlar l'alcalde de Vilobí, Joan Busquets, amb lema inclòs: 'Ara toca la Crosa'.

Lluís Hereu guanya el Correcurts amb 'El mètode Swensteigner' En la Mostra d'Animació i Curtmetratges de Cassà de la Selva

El realitzador vilobinenc Lluís Hereu va ser el guanyador del concurs Correcurts que convoca la Mostra d'Animació i Curtmetratges de Cassà de la Selva. El guardó es va fer públic el diumenge 10 de febrer i Hereu el va obtenir amb l'obra *El mètode Swensteigner*. D'altra banda, Hereu viatjarà pròximament a Cuba per a preparar nou material.

Una Fira-Festa del tot consolidada: la de la Botifarra Dolça de Salitja

El diumenge 3 de febrer es va celebrar la 11a Fira-festa de la Botifarra Dolça a Salitja. Durant tot el dia hi va haver la Fira de Productes Artesanals i Mostra d'Oficis Antics, l'Exposició de Pintura de Rafael Planella i la Venda de Botifarres Dolces.

De bon matí es va fer la 6a Visita Guiada al Volcà de la Crosa amb la col·laboració d'Els Amics de la Crosa amb 126 inscrits, la majoria dels quals van coincidir en que va resultar molt amena i instructiva alhora. A l'arribada es va fer la presentació d'*El Llibre de la Crosa*, amb la presència de l'autor Lluís Ball-llosera i l'editor Josep M. Pasqual.

Durant la resta del matí es va fer la 2a Tractorada de Clàssics amb la participació dels Amics dels Tractors i Màquines Antigues de Girona, l'Exhibició d'Ensinistrament a càrrec de la Residència Canina Campdorà i el 7è Taller de Dibuix i Pintura amb la Cristina Subirats.

En el camp gastronòmic es va poder gaudir de la Demostració de Cuina a càrrec de Miquel Vilaró, cuiner del restaurant La Crosa i de la Degustació de la Cuina de la Botifarra Dolça oferta pels restaurats col·laboradors La Crosa i Can Gros de Sant Dalmai, L'Emplame i Can Xavi de Vilobí i El Racó del Pible de Salitja.

A la tarda es fa ver el 8è Concurs de Coques de Botifarra Dolça i es va amenitzar per la cobla Principal de Banyoles amb l'Audició de Sardanes patrocinada per l'Aeroport Girona-Costa Brava i per La Fal·lera Gironina amb una cercavila recorreguent els carrers de Salitja.

Per el final de festa estava previst la Gran Botifarrada Dolça, Picant i Volcànica i el Castell de Focs INDEPS 15 ANYS, però es va haver de suspendre a causa de la pluja, que per quart any consecutiu, va tornar a fer acte de presència

Indeps 15 anys

per Carles Figueres

La tradició de l'associacionisme a Salitja ve de lluny. De ben petits hem mamat l'estimació pel poble i les ganes de fer coses per donar-li vida. De nens vam poder veure tot el que es feia per dinamitzar el poble i vam estar il·lusionats de poder-hi participar i col·laborar.

Després arriba aquella edat en que ets més inconformista i vols fer coses per tu mateix, però també vols seguir treballant pel poble que tantes coses t'ha donat. Aquestes inquietuds, que compartien un bon grup de joves, van fer que es fundés, durant la festa major del 92, el Casal Independentista de Salitja.

Érem un grup de joves d'entre 18 i 25 anys amb ganes d'anar més enllà pel nostre compte. Solucionar la manca històrica d'un local va ser un dels nostres primers objectius. Després de diferents intents i propostes a l'Ajuntament, vam veure que això seria encara més difícil del que semblava. Que si no ens tocava pas la loteria, poca cosa teníem a pelar. Loteria? Doncs a fer participacions pel següent Nadal ens vam posar. La "grossa" està clar que no ens va tocar, i ens vam haver d'anar oblidant de tenir casal... però sí que durant tres anys consecutius ens va tocar la "pedra" i, juntament amb les aportacions dels socis, n'hi va haver prou per començar a fer activitats.

La secció gastronòmica va ser una de les que va sorgir amb més força: xerrades gastronòmiques, sopars col·loqui... fins aconseguir organitzar, encara avui, la Fira-festa de la Botifarra Dolça. Un gran esdeveniment va ser portar, dos anys consecutius pel carnestoltes, l'espectacle i correfoc d'Els Diables d'En Pere Botero, patrocinats íntegrament pel Casal.

Amb l'afició que hi havia al motor, no van trigar a fer-se les seccions Gas Salitja per muntar rutes 4x4 i seguiments de ral·lis i Genolls Esparre(CAT)s pel món de les motos.

Altres activitats han sigut la participació a la Universitat Catalana d'Estiu, sortides a la natura, excursions, aplecs gastronòmics, seguiment de la selecció de futbol, equip de futbol sala, passis de diapositives, exposicions, concurs de pessebres, suport a campanyes, etc. La manca de projectes engrescadors per als joves va fer que fins hi tot ens presentéssim a les eleccions locals.

Actualment, igual d'il·lusionats per fer coses pel poble, esperem que ens vingui el relleu. Sembla que li costa arribar, suposem que a conseqüència del salt generacional que hi ha a Salitja.

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots els socis que han passat pel Casal, especialment als que ja no ens poden acompanyar, i a tota la gent que ens ha donat suport tots aquests anys. Moltes Gràcies.

Un símbol que ha fet història

per Lluís Simon

L'any 1908 es va fer la fotografia més antiga que es conserva d'una bandera estelada. Enguany fa cent anys, doncs. Una comissió ja prepara aquest centenari amb actes arreu de Catalunya. Es considera que el dissenyador original de l'estelada fou l'activista i bon amic de Francesc Macià, Vicenç Albert Ballester i Camps.

I aquest centenari el podem relligar amb el felix 15è aniversari del nostre casal, que durant força temps també ha estat conegut per l'espectacular logotip dissenyat per en Lluís Hereu, de Vilobí d'Onyar. En el disseny s'hi pot veure clarament el perfil d'en Quim de Can Peret (en Quim Puig) amb dos porrons i una bonica estelada de fons. L'escena va servir per dissenyar unes samarretes que tingueren un èxit imprevisible amb una imatge que passarà a la posteritat.

Ara que en Quim ja és gran i els seus pares ja no es podran escandalitzar podem explicar que el dibuix que aquí tornem a reproduir està basat en fets autènticament reals perquè alguns de nosaltres érem, per dir-ho d'alguna manera, a l'escenari del crim. Per recordar-ho ens hem de traslladar a l'època més brillant de Cal Raconer, quan el futbolí treia literalment fum pels costats i els porrons de vi circulaven per la barra com a símbol de germandat, teníem grans idees i les circumstàncies de la vida encara ens mantenien units. En Quim, potser el més agosarat de tots, va agafar un parell de porrons, un de vi negre i un de vi blanc i va atrevir-se a tastar-los tots dos de cop. En Lluís Hereu, un artista que aquell dia havia estat tocat per la mà de la deessa de la inspiració, va voler captar aquell màgic moment amb els seus colors i un tros de paper. Segons ell, la imatge dels dos porrons vessant el líquid representen una metàfora de les Fonts de Salitja i l'estelada de fons era la que sempre hi havia penjada a Cal Raconer (Can Racu pels amics).

Així doncs, el casal ja tenia una imatge que l'identificava per sempre més amb el seu lloc d'origen. I Probablement l'havia dibuixat un home que era més revolucionari que tots nosaltres junts. Però aquesta és una altra història...

PREMI BOTIFARRA DOLÇA 2008 *Els Premis Botifarra Dolça s'atorguen en cada edició de la Fira, a una persona dels pobles de Vilobí, Salitja i Sant Dalmai que s'ha significat en la vida social o cultural, com a petit reconeixement de tota aquella gent que sempre mira d'aportar un granet més. En aquesta edició el premi s'ha concedit a en Lluís Hereu de Vilobí, en reconeixement a tota la seva trajectòria artística.*

RATAFIA DOLÇA INDEPS 15 ANYS *A Salitja hi ha una llarga tradició de fer ratafia en colla. Aquest any n'han fet una de molt especial. Una ratafia dolça per commemorar el 15è aniversari dels Indeps. El primer pas per fer la Ratafia Dolça ha sigut recollir les herbes i nous una quinzena més tard de l'habitual. Concretament el 8 de juliol en comptes del 24 de juny, dia de Sant Joan. Una altra característica ha sigut posar en la maceració fruita dolça. No direm el nom ja que és secret de la recepta. Finalment, a sol i serena, en comptes de 40 dies s'hi ha deixat més de dos mesos. Un cop filtrada encara s'ha fet una prova de tast amb 14 ratafiaires, entre 3 ratafies casolanes i 6 comercials, per tal de fer-ne una valoració i poder-la equilibrar. Els Amics de la ratafia de Salitja estem realment orgullosos del resultat i esperem que durant la Fira podeu gaudir de la nostra Ratafia Dolça, suau al paladar. Per molts anys!*

Joan Matamala explica l'aventura de participar en un programa de televisió

Els Vilobí Màgics al canal Cuatro

Estimats lectors de Tosquijs, m'agradaria explicar-vos com va anar l'aventura d'anar a la televisió.

El dia 5 de desembre veig per televisió que es fa un càsting a Barcelona, en el qual busquen persones que sàpiguen fer alguna cosa diferent. El mateix dia els truco per demanar informació. Era un telèfon que comença per 806, amb la corresponent tarifa mes elevada, i penso de segur que et deixen estona i estona esperant. Al poc ja em surt el contestador, diu que deixi les dades i que ja em trucaran. La sorpresa va ser quan l'endemà mateix ja trucaven.

Els explico que som els Vilobí Màgics i que hem fet alguna petita actuació d'il·lusionisme. Diuen que sembla que pot agradar i ens donen hora per fer el càsting, amb les següent instruccions: ens hem de presentar el dissabte dia 15 de desembre a l'hotel NH de Barcelona a les 9 del matí, l'actuació ha de durar com a màxim tres minuts.

Ja ens tens tots esverats, els nens per un costat la dona per l'altre, tots deien la seva uns més animats que els altres, però bé... , la data s'acostava i havíem de practicar.

Amb l'ajuda d'en Quim Planella, director del teatre de Llagostera, i en *Pitu* (Josep Borrell), vàrem trobar un joc especial i simpàtic per a l'ocasió, donat el poc temps que ens deixaven actuar. El dia 15 a primera hora passem per la perruqueria i cap a Barcelona falta gent.

Primer càsting (hotel NH de Barcelona)

Arribem a l'hotel i trobem molta gent de tota classe. Uns eren ballarins, altres imitadors, equilibristes... i també varis mags, als qual vàrem donar-nos a conèixer i intercanviar impressions i alguna tècnica (normal en el món dels mags).

Al cap d'una estona lliuràvem els papers d'inscripció, l'autorització dels menors i vàrem poder entrar a l'hotel, planta 13, tota preparada per a l'ocasió, plena de càmeres, focus i gent amunt i avall.

Tota la gent estava repartida ens dues sales d'espera a les quals qui volia podia assajar. Durant tot el matí anava entrant i sortint gent. Al final ens va tocar el torn a nosaltres i ja ens tens, en Pau, en Nil i jo cap allà. A dins hi trobem un jurat d'una persona i el càmera, als quals nosaltres els volíem explicar alguna cosa. I poc vàrem poder dir. A per feina, ens va fer començar, tres minuts i fora. Però en el moment de marxar ens va dir: no marxeu quedeu-vos per aquí fora.

Ens demanen que repetim el joc amb el públic, que va fer una rotllana i tothom animava. A l'acabar ens

varen fer una entrevista i ens van dir que això era tot. I que si sortim elegits ja us avisarem. Ens acomiadem de tothom i retornem a Vilobí.

Passen els dies i ningú ens diu res. Truco al programa, però allà no saben res i ens confirmen que només avisen al seleccionats.

Total, que les esperances s'anaven acabant quan, de sobte, el dia 4 de gener ens truquen confirmant que sí que passem a la següent fase i que el segon càsting serà el dia 23 de gener, en un teatre, i que l'actuació ha de ser exactament la mateixa, ja que aprofitarien imatges del primer càsting.

Segon càsting (al teatre Lliure de Barcelona)

Ens presentem el dia 23 de gener al teatre. Ens donen número i entrem en una sala molt gran que era com un plató de televisió. Trobem cares conegudes del primer càsting, els felicitem i anem parlant amb diversa gent. Molta gent aprofitava per assajar i donar ambient.

Al cap d'una estona ens demanen que ens preparem per a una entrevista. Això és el que més por ens feia, ja que el castellà no és el nostre fort. Però bé, al cap de poca estona ja estàvem fent l'entrevista. A l'acabar ja ens vàrem treure un pes del cim, ara només faltava l'actuació i el veredict del jurat.

Hi havia molt de moviment de gent, amunt i avall, fins que ens va arribar els nostre torn. Ja ens vénen a buscar i ens porten a un camerino per acabar-nos de preparar. Allà ens varen equipar. A mi, com a portantveu, amb un micròfon sense fils, i als nens amb les últimes instruccions del protocol que havíem de seguir. Alhora també sentíem l'actuació dels de davant nostre i, per completar-ho, el jurat no els va deixar acabar i, a més, els varen eliminar. Aquí jo ja vaig començar a posar-me nerviós. Dic jo, perquè els nens, més feliços que mai. Per a ells era una aventura.

Ens diuen que ja podem passar a darrera de l'escenari. Allà hi havia un presentador, que ens pregunta que com estàvem i ens diu que ell era qui ens donarà entrada a l'escenari. I que ens dos segons ens diu endavant, ja us toca.

Vàrem avançar i, a poc a poc, ens vàrem trobar al mig de l'escenari. Fa gràcia, perquè és com si miresis la televisió però en pantalla gegant. El jurat davant nostre, al fons el públic i, bé, nosaltres allà al mig. Ens presentem com a Vilobí Màgics, i que venim a fer un número d'il·lusionisme els tres alhora. Això que jo fos el pare d'un nen i l'altre nen fos el veí, els va fer gràcia. Ens diuen que ja podem començar, però abans de so-

nar la música demanem el per què no sortim a cap del diaris que jo portava a la ma. Cap parlava de nosaltres...; això també va agradar, ja que sols era un acudit per, tot seguit, transformar els diaris en una taula (aquest gag també va ser una de les coses que no es van poder veure per la televisió).

Demanam que soni la música i comencem el joc: consisteix en què cadascú porta una corda, la talla a ritme de música i, al final, torna a quedar sencera. El públic en tot moment va estar animant, el jurat també estava il·lusionat per com acabaria tot allò. En cap moment ens varen fer parar, deixant-nos acabar el joc.

Després, cada un dels tres jurats va fer la seva valoració i seguit de la votació. Dos 2 vots varen ser positius i un de negatiu. El negatiu ens va dir que era perquè no ens confiéssim, que la semifinal seria molt forta. Total, que amb dos vots ja passem a la següent fase. Al sortir, molta alegria per part de tots, tothom ens felicitava, va ser un moment molt agraït.

L'actuació es va poder veure per la televisió el dia 4 de febrer a les deu de la nit i en la repetició del dia 16. Tot i que allà ens varen deixar fer tot el número, a l'hora de sortir per antena ho han retallat molt.

Durant els dies que esperàvem que ens truquessin, vàrem estar preparant un joc de grans il·lusions en el qual intervenia la Judit, que tots coneixeu i que ens fa de partener, ja que per aquesta ocasió no teníem límit de temps i es tractava de deixar el nom de Vilobí el més alt possible.

Som il·lusionistes i no ens desil·lusionem

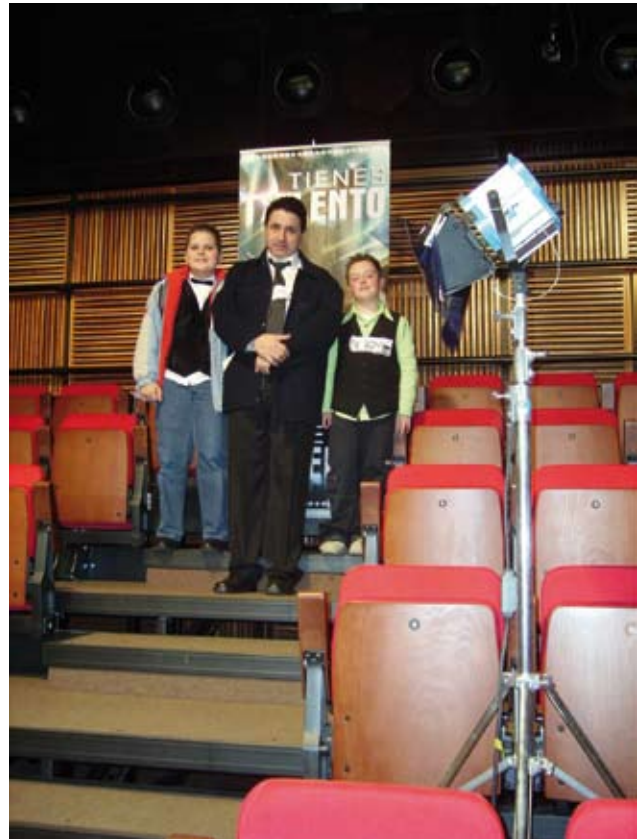
El dimarts 26 de febrer tenim trucada del programa dient que ha passat massa gent a la semifinal i que han fet una selecció interna. Dels 181 grups que han passat n'han de quedar 60, la resta (121) seran eliminats, i entre ells uns som nosaltres. En el programa que es va televisar el diumenge 2 de març i en la repetició del 9 de març, es va poder veure el jurat fent la selecció.

Fins aquí hem arribat amb molta il·lusió i amb les ganes d'haver pogut anar més lluny, però tot plegat és un joc i una experiència diferent, amb els quals hem conegut el món de la televisió i un munt de gent. Val a dir que no es descarta que ens tornem a presentar en alguna altra edició; de moment l'important són els estudis, la resta ja s'anirà veient.

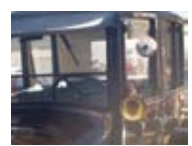
Nota curiosa. Aquests programes es mouen molt per tenir el màxim d'audiència possible i, aquest dia, va haver-n'hi un 10,4 % amb un total de 1.453.000 espectadors.

Volem agrair a l'Ajuntament de Vilobí d'Onyar i a la revista *Tosquijs* pel suport donat, així com a tota la gent que en tot moment ens ha donat ànims.

Gràcies a tots de part dels Vilobí Màgics (Pau, Nil, Judit i Joan).

Algunes instantànies dels Vilobí Màgics, a Barcelona, amb motiu de la seva participació en el programa 'Tienes talento'.

II Trobada de cotxes antics

El diumenge 10, Vilobí d'Onyar va ser l'escenari de la II Trobada de Clàssics, organitzada per l'Associació de Comerciants de Vilobí, Salitja i Sant Dalmai amb el suport de l'Ajuntament. La jornada, que va coincidir amb la Descarregada de brocanters i antiquaris, també va incloure un recorregut de 35 quilòmetres per diferents pobles del voltant. Es van aplegar uns 200 vehicles.

Revista Del Municipi De Vilobí, Salitja I Sant Dalmai | Segona Època | Número 5 | Abril Del 2008

Campionat de la Selva de BTT

Vilobí d'Onyar va acollir (diumenge 24) la penúltima prova del Campionat de la Selva de BTT 2008, amb més de 400 participants que van recórrer els ràpids (però trenca-cames) circuits amb curts i forts desnivells, preparats pel Club Ciclista Els Tres Campanars. La sortida va ser molt estirada i llarga, però la primera pujada cap a Brunyola, s'havia de fer a peu a l'igual que la trial·lera de baixada (per als no experts). Amb sortida des del pavelló polivalent de Vilobí, es va competir en quatre categories: Benjamins, Principiants, Volta curta i Volta llarga.

Aspecte dels concentrats abans de començar la prova i una instantània dels corredors de l'equip local en plena competició. Fotos: **Fèlix Sánchez**

Dia Internacional de la Dona

8 de març

Enguany, el Grup de Dones, per commemorar el Dia Internacional de la Dona, va organitzar una sortida lúdica, cultural i gastronòmica a Reus, ciutat representativa del Modernisme. També, a l'entorn d'aquesta diada es van programar dues xerrades-col·loqui. El 29 de febrer 'L'empenta de les dones', a càrrec d'Isabel Bujalance, educadora social i mediadora familiar; i el 15 de març 'Dones en transició', a càrrec de Mary Nash, catedràtica d'Història Contemporània a la Universitat de Barcelona, pionera en el camp de la història de la dona a Catalunya i autora de diversos llibres i publicacions. Ambdues conferències van despertar molt d'interès en el públic que omplia els baixos de Can Roscada. En acabar cada acte, el Grup de Dones va obsequiar als assistents amb un esplèndid pisolabis preparat per elles mateixes.

*V*isita guiada per la ruta modernista de Reus. Casa Navàs

Dolors Guillamí fa entrega a la conferenciant Isabel Bujalance de l'obsequi ofert per l'Ajuntament

Carme Solà, com a presidenta del Grup de Dones, fa la presentació de Mary Nash

VII Trobada de Plaques de Cava

El dissabte 8 de març es va celebrar la VII Trobada comarcal de la Selva Interior de Plaques de Cava, al pavelló polivalent de Vilobí durant tot el matí. Es van presentar la placa de cava limitada de Jaume Giró i Giró, així com la placa commemorativa de la trobada. L'organització va anar a càrrec de Quim Masferrer.

CiU per al Congrés i l'Entesa Catalans de Progrés per al Senat van guanyar les eleccions a Vilobí d'Onyar

Accés a Can Roscada, seu del col·legi electoral de Vilobí d'Onyar, el diumenge 9 de març.

Congrés: Total de votants: 1.561

Participació: 73,95% | Vots en blanc: 29 (1,86%) | Vots nuls: 8 (0,51%)

Senat: Total de votants: 1.531

Participació: 72,52% | Vots en blanc: 52 (3,40%) | Vots nuls: 38 (2,48%)

PARTITS*	VOTS	PERCENTATGE
CiU	516	33,23%
PSC	506	32,58%
Esquerra	284	18,29%
PP	108	6,95%
ICV-EUiA	50	3,22%
EI	15	0,97%
RC	9	0,58%
IR-PRE	8	0,52%
PxCAT	6	0,39%
POSI	6	0,39%
PCPC	4	0,26%
PACMA	4	0,26%
FE-JONS	3	0,19%
PFiV	2	0,13%
EV-AV	1	0,06%
CNB	1	0,06%
FE	1	0,06%

CANDIDATS	VOTS	PARTITS**
Miquel Bofill i Abelló	669	PSC-ERC-ICV-EUiA
Josefa Celaya i Armisen (Pepa)	622	PSC-ERC-ICV-EUiA
Lluís M. de Puig i Olivé	616	PSC-ERC-ICV-EUiA
Rosa Núria Aleixandre i Cerarols	578	CiU
Josep M. Guinart i Solà	544	CiU
Carles Pàramo i Ponsetí	536	CiU
Sergio Santamaría Santigosa	94	P.P.
Joaquín de Trinchera Polo	90	P.P.
Ana Bódalo García	84	P.P.
Josep Maria Armengol i Villanueva	47	RC
Santiago Vilanova i Tané	37	E.V.-A.V.
David Muñoz Marín	16	PFiV
Deborah Parris Littler	15	P.A.C.M.A.
Venancio Díaz Vila	9	IR-PRE
Jaume Ernest Royo Gascón	8	Ei
Marta Farrerons Sánchez	6	PxCat
Roberto Jonás Romero Negrín	6	P.C.P.C.
Francesc Corbella Pont	5	PUM+J
Marta Cadenas de Llano Bajo	4	FE de las JONS
Esmeralda Ubeda de la Casa	3	C's
David Moreno Valenzuela	3	MCE
Joan Abelló García	2	P. C. de C.
Carlos Rivera Romero	2	P.O.S.I.
Sebastià Salellas Magret	2	(LI(LIT-CI))
Mónica Patricia Czyza Moszenberg	2	PH
Sílvia Rispau Mercader	1	(LI(LIT-CI))
Manuel Díez San José	1	C's
José Mª Serrano Franco	1	C's
Luis Alonso Roda	1	FE.
Antonio Ros Gea	1	PH

***CiU**: Convergència i Unió, **PSC**: Partit dels Socialistes de Catalunya, **Esquerra**: Esquerra Republicana de Catalunya, **PP**: Partido Popular, **ICV-EUiA**: Iniciativa per CatalunyaEsquerra Unida i Alternativa, **EI**: Escons Insubmisos-Alternativa dels Demòcrates descontentos, **RC**: Partit Republicà Català, **IR-PRE**: Izquierda Republicana-Partit Republicà d'Esquerra, **PxCAT**: Partit per Catalunya, **POSI**: Partido Obrero Socialista Internacionalista, **PCPC**: Partit Comunista del Poble de Catalunya, **PACMA**: Partido Antitaurino Contra el Maltrato Animal, **FE-JONS**: Falange Española de las J.O.N.S., **PFiV**: Familia i Vida, **EV-AV**: Els Verds-Alternativa Verda, **CNB**: Ciudadanos en Blanco, **FE**: Frente Español.

****E.V.-A.V.**: Els Verds-Alternativa Verda, **PUM+J**: Por Un Mundo Más Justo, **C's**: Ciudadanos-Partido de la Ciudadanía, **P.C.deC.**: Partit Carlí de Catalunya, **(LI (LIT-CI))**: Lluita Internacionalista, **PH**: Partit Humanista.

Marina Geli visita Vilobí d'Onyar en l'acte de col·locació de la primera pedra del nou Centre de Salut

La consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya Marina Geli va visitar (dissabte 29) el nostre municipi per a presidir l'acte de col·locació de la primera pedra del nou Centre de Salut, que s'està construint a la zona de Cal Ferrer Pagès, a tocar del camp de futbol. Va exercir d'amfitrió l'alcalde Joan Busquets. En aquesta pàgina teniu la crònica gràfica comentada de la visita oficial.

Pocs minuts abans de dos quarts de cinc de la tarda Geli i Busquets van arribar a l'Ajuntament.

En el despatx i amb la ploma de l'alcalde, la consellera va signar en el llibre d'honor.

En l'escrit, Geli esmenta que l'antic consultori es va inaugurar ara fa catorze anys.

Diaris del dia, monedes de curs legal i un exemplar de Tosquija.

El projecte: inversions de 800.000 euros i 296 m² de superfície.

La primera pedra, document sòlid per a investigadors de segles futurs.

El tub metàl·lic que s'introdueix dins de la primera pedra.

La cerimònia ritual de l'acte: fer baixar la corriola.

Paranles de l'alcalde: inauguració prevista per a primers del 2009.

L'alcalde també va anunciar la construcció d'un Centre Cívic.

Més d'una cinquantena de veïns es van aplegar amb motiu de l'acte.

Geli va anunciar que la Generalitat assumirà la gestió del Centre.

Manuel González Romero, artesà de la fusta

“Una peça de fusta és molt bonica, però s’ha de treballar, si no, només és un tros de pal, per cremar”

Revista Del Municipi De Vilobí, Salitja I Sant Dalmat | Segona Època | Número 5 | Abril Del

Un matí qualsevol hem trobat en Manuel en un banc de la plaça de les Moreres, tallant un bastó. Seure al seu costat i començar la conversa és cosa feta. ‘Que quant es triga a fer un bastó? Depèn del bastó. També s’ha de comptar el temps que triges a trobar el pal.’ Per fer una cadena de fusta diu que va estar-s’hi 137 hores. ‘Una cadena sense partir, eh, tota d’una sola peça’. Escolti, vostè es diu Manuel i què més. ‘Manuel González Romero’. I on va néixer? ‘A Nerva, a les mines de Nerva’. Hem consultat les enciclopèdies i hem vist que actualment a Nerva hi ha una població de 6.000 habitants (el doble que a Vilobí d’Onyar) i també que les mines d’aquella comarca andalusa es van començar a explotar dos o tres mil anys abans de Crist. Però reprenem la conversa. De l’any en què va néixer, en Manuel no se’n recorda amb absoluta certesa. ‘L’any 1934, o per allí’. Ens explica que va venir a Vilobí d’Onyar per qüestions de feina o, més ben dit, de no-feina. És una història curiosa i dura, la d’en Manuel. De jove, a Nerva treballava a Exploración Minera Internacional, una empresa que es dedicava a fer sondejos (no electorals, sinó de prospecció de terrenys per a jaciments). El negoci es veu que va anar en orris i els propietaris li van proposar anar a treballar a Portugal, en unes condicions que no el van convèncer. Va poder recollir 100.000 pessetes en concepte de quitança i va decidir venir a Catalunya. Va fer el trasllat en un camió, ell, la dona, els fills petits i els mobles. I va arribar a Vilobí d’Onyar, on ha treballat d’operari a l’aeroport fins que es va jubilar. De la vinguda, quant en fa? ‘Trenta i tants anys’. No ho recorda exactament.

En Manuel s'expressa en espanyol, però entén perfectament el català i se sap tots els noms dels arbres en la llengua d'aquí i, també, reconèixer-los (dues habilitats que més d'un autòcton no domina).

Quines fustes utilitza per a fer els bastons? 'El freixe, el boix (que és la millor fusta per a fer cassoles), el taronger i el codonyer (que són fustes de cor fort), el magraner...'. Diu que va aprendre a tallar la fusta dels pastors i que ell mai no ha fet la migdiada. 'Aprofitava el temps per fer flautes i després les venia al Rocío'. I és que no només fa bastons, en Manuel, també fa penjolls, cassoles, culleres, cadenes. I a més de la fusta utilitza altres materials: ullals de senglar, banyes de bou, canyes índies (tropicals). Però el que més l'apassiona és la fusta. 'Mai no he deixat la fusta'. En Manuel té especial interès a deixar clar que la fusta va a buscar-la a bosc i que la talla i se l'emporta, però sempre amb permís dels amos de la propietat. I que mai ningú no li ha posat cap problema, al contrari, l'animen a triar i a endur-se'n les vares que calgui. I amb les canyes, igual. 'Treballa molt', ens explica. 'Una peça de fusta és molt bonica, però s'ha de treballar, si no, només és un tros de pal per cremar'.

A vostè no li podem dir bastoner, perquè els bastoners són una altra cosa. Com li hem de dir? 'Tallista'. Quan diu la paraula 'tallista', a en Manuel se li encenen els ulls i immediatament afegeix: 'tallista té més categoria, no li sembla'. I tant que sí, per nosaltres vostè té la categoria de mestre artesà de la fusta, vaja.

En Manuel ens deixa visitar el seu taller que és com un gran museu. A més dels innombrables bastons amb empunyadures fantàstiques, hi té tota mena d'estrils domèstics fabricats amb fusta, entre els quals destaquen uns morters immensos fets d'una peça. Són per fer allioli? 'No, es fan servir per fer el gaspatxo'. Quina meravella de cassoles, culleres, forquilles...; i el braços (mans de morter), especialment decorats amb una bola de fusta tallada directament a l'interior de l'utensili (que fa l'efecte d'aquells vaixells dins d'una ampolla).

Abans d'acomiar-nos, en Manuel encara ens ha de mostrar dos tresors més. Un penjoll fet d'ullal de senglar que sempre duu penjat al coll. 'Marfil pur'. I les mans, castigades de tantíssimes hores de gúbies i navalles. 'M'han d'operar les mans, perquè se m'han deformat i han perdut l'elasticitat'. En Manuel ensenya les mans, amb les marques de la fusta clavades. 'Si no em garanteixen almenys un deu per cent de mobilitat, no me les deixaré operar. Sense les mans, no sé què faria'.

Mentre ha durat la conversa, molts veïns han saludat en Manuel i un mascle de cadenera no ha parat de cantar.

Imatges de Manuel González Romero, artesà de la fusta que treballa a l'aire lliure pels carrers i les places de Vilobí.

Un grup de veïns fa una expedició per a conèixer Cal Moliner de Sant Dalmai

Tot i que hauria d'ésser Cal Moliner, com que en diuen així de la casa amb el molí a Sant Dalmai, ho deixarem com a Cal Moliné; és la casa que queda a mà esquerra, sota la bassa del molí, cap al final de la baixada que ens mena al pont d'Onyar al agafar la carretera de Brunyola.

De la datació d'aquest molí, si fem cas de diverses numeracions que hi ha a les llindes de portes i finestres, ens diuen del anys 1700, que correspon a l'època en que es van fer aquestes finestres, però existeixen documents que parlen de molins fariners a les ribes d'Onyar d'ençà del 1300. Pel que fa referència a Sant Dalmai, n'hi havia un cap a l'encreuament del rec de la bassa d'en Turon amb l'Onyar (no se'n troba rasticia sobre el terreny), el molí de Sant Dalmai: Cal Moliné, i el molí d'en Paulí a darrera la Casa Nova d'en Valls al costat del camí vell de Santa Coloma de Farners a Girona.

Tots tres són molins hidràulics, se serveixen d'aigua per moure la roda que fa rodar les moles de pedra que van fregant la pela del gra, separant-ne les 'segones' capes de la pellofa del gra, i les 'quartes' o capa que envolta el nucli, del que se'n feia la farina. En el cas

d'aquest, va servir com a molí fariner fins cap als anys 30, tot i que més endavant, acoblant-hi un molinet, feina anar un generador per al corrent elèctric de la casa, i amb un sistema de politges també servia de motor per màquines d'engrunar i d'altres aplicacions mecàniques.

En aquest molí encara es por veure l'emplaçament de les moles, tot i que ja no hi són, i el tub o conducte que deixava escolar l'aigua de la bassa cap a roda i sortia a un rec. La humitat que reixorga de les parets ho fa palès, encara que les estances de les persones eren en un nivell superior precisament per evitar aquesta humitat. És un habitatge de tres pisos: al baixos el molí, al primer pis la cuina, vora de foc i altres estances, i un segon pis amb graner i dormitoris.

Cal que fem un reconeixement al propietaris actuals que ens han permès veure'n les parts i emplaçaments del molí que encara en resten dins de la casa, i agrair les explicacions que ens han fet.

Hem dit que l'aigua és l'element que fa la força mecànica de fer moure les moles, per tant hi havia la bassa a un nivell més alt, ja que al baixar movia la roda; i a la bassa sempre havia d'haver-hi un bona fondària; calia, doncs, que aquesta bassa és pugués omplir: es feia amb l'aigua provinent d'un rec madral.

El rec madral vol dir el rec més important, o rec 'mare' que mena aigua d'un indret a altre —tant pot ésser per portar-ne com en aquest cas, o per treure'n o desguassar d'un camp o un clot—. El rec madral del molí de Sant Dalmai comença a la resclosa d'en Borra —resclosa és una paret per fer de trenca al corrent d'aigua d'un rec o riu i menar-la fora del seu còrrec—, va seguint per un rec tota vora d'Onyar per la banda esquerra, va mantenint nivell, recull l'aigua de la bassa d'en Turon, travessa el torrent de Tornavells (aquest gairebé sempre porta aigua ja que recull la de les fonts d'en Bosch i d'en Puig) amb un sistema d'encluses i sobreexidors per agafar-ne

Foto superior: mitja pedra de molí usada actualment com a objecte decoratiu. A l'esquerra: el torrent Tornavells i la font d'en Puig.

o desviar-ne, segons convingués, segueix més amunt dels avellaners d'en Planes, passa sota la carretera de Brunyola, trobem una altra enclusa o sobreeixidor per segons la bassa ja fos plena o no, i vessa a la bassa del Molí.

És interessant la perfecció d'aquest rec, que manté el nivell perquè l'aigua baixi anant seguint els revolts del terreny, amb marges o motes molt ben conservades, amb algun pontarret per les carreteres i camins que menen als camps, i amb les pedres clavades a les motes, amb una canal per passar les fustes que feien d'enclusa a una banda i sobreeixidor per l'altre, segons convingués. Avui en dia, i anant en compte de no trepitjar sembrats a on en n'hi ha, es pot resseguir des de la resclosa, passant prop de la font del Falgueret, passant sota la bassa d'en Turon (aquest tros està un xic malmès), travessar el Tornavells, que aquí ja porta aigua, i fins a la bassa del Molí.

Cal indicar que l'aigua que havia mogut les moles del molí de Sant Dalmai, moltes vegades no anava directament a l'Onyar: seguia un altre rec que, per darrera la fàbrica de Sant Dalmai i per més avall de Can Xifra anava a la bassa del molí d'en Paulí, i d'aquí sí que sobreeixia a l'Onyar, que pel poc pendent que té ja no abastia cap més bassa de molí. El rec madral que mena del molí de Sant Dalmai al molí d'en Paulí també es pot seguir gairebé tot, encara que està molt malmès i en algun punt està destruït i cal fer una giragonsa per poder-lo fer tot.

Veiem doncs que l'Onyar, en el curs de sota Can Borra fins al gual de la carretera de Santa Coloma de Farners a Girona, servia a tres molins fariners, dels quals només en resten dos, i n'hem pogut visitar un.

Sobre aquesta columna: tram del rec madral; pla general i pla de detall del sistema d'encluses i sobreeixidors; i la bassa del molí. A la columna del costat, visió de Cal Moliner i detall de la datació sobre pedra.

Petita guia de les pàgines web i dels blocs personals administrats des de Vilobí d'Onyar i penjats a Internet

Per a institucions, entitats, empreses i també a nivell personal, la presència a la xarxa Internet és cada dia un fet més habitual. Ja sigui a través de pàgines web o de blocs personals, es busca un lloc en l'espai virtual com a mitjà de comunicació amb el món, tant a nivell local com global. En el nostre municipi, on tan sols fa cinc anys era una autèntica aventura contractar una línia de banda ampla simplement per a poder-se connectar, en l'actualitat comença a haver-hi, a més d'un nombre important d'usuaris, diverses pàgines web i també diversos blocs administrats des de Vilobí d'Onyar mateix. És el que diríem 'la presència de Vilobí d'Onyar a la xarxa'. Òbviament, cercant a Internet, les referències a Vilobí d'Onyar són nombroses. En aquest treball, ens hem limitat a elaborar una petita guia de les pàgines web i dels blocs personals que es mantenen des de Vilobí, Salitja o Sant Dalmai. No hi són totes les pàgines web ni tots els blocs personals, només una primera mostra que, segur del tot, caldrà ampliar ben aviat.

<http://www.vilobidonyar.cat/>

És la pàgina de l'Ajuntament. Conté notícies d'actualitat sobre el municipi, edictes, bans, informació sobre entitats i comerços i també es pot consultar la *Tosquijsa*.

<http://www.espaimitic.com/>

És la pàgina del Pub Mític Vilobí. Conté una agenda actualitzada amb els espectacles programats i una àmplia i divertida selecció d'imatges de festes passades.

<http://www.xtec.es/eeielpatufet/>

És la pàgina de l'escola d'Educació Infantil 'El Patufet'. Conté informacions interessants sobre el model educatiu del centre i també algunes imatges d'activitats.

<http://www.fusteriacassa.com/>

És la pàgina de la Fusteria Cassà, una empresa dedicada al món de la fusta. Conté una interessant galeria d'imatges sobre treballs realitzats i sobre els productes.

<http://www.cimalsa.es/centrals/selva/cim-selva.htm>

És la pàgina de la Central Integrada de Mercaderies (CIM) La Selva. Amb informació, notícies i imatges virtuals sobre el Parc Aeroportuari i Logístic de Girona.

<http://adocrd.wordpress.com/>

És un bloc, però no personal, sinó de l'associació Accions Diverses amb Objectius Comunitaris (ADOC). Informen sobre els projectes que tenen en marxa.

<http://www.hotelvilobi.com>

És la pàgina de l'Hotel Vilobí. Conté informacions sobre la localització, les instal·lacions i també les tarifes. Amb una galeria d'imatges i un espai per a fer reserves.

<http://www.vit.es/cev/>

La pàgina del Club d'Escacs Vilobí. Molt participativa. Amb zona de descàrregues i visor de partides històriques. Requereix registrar-se per a algunes aplicacions.

<http://www.autoescolavilobi.com/>

És la pàgina de l'autoescola Vilobí. A més d'informar sobre la localització i els equipaments de què disposa, conté un aplicatiu per fer testos de trànsit en línia.

<http://joseppujol.bloc.cat/>

És el bloc personal de Josep Pujol i Coll. Recull articles de l'autor publicats anteriorment en els mitjans de comunicació de paper. També inclou un apunt biogràfic.

<http://www.coalp.com/>

És la pàgina de Coalp Aluminis, una empresa especialitzada en fusteria d'alumini i PVC. Conté un complet catàleg de marcs i una relació dels serveis que ofereix.

<http://www.canbarcelo.com/canbarcelo/cat/>

És la pàgina de la casa rural Can Barceló. N'explica la localització i fa una descripció de la masia. Permet fer reserves. Té versió en anglès, francès i espanyol.

<http://www.canbarcelo.com/cansalva/cat/>

És la pàgina de la casa rural Can Salvà. Conté un plànol de situació, explica com arribar-hi. També, descripció de la masia, possibilitats que té i espai per a fer reserves.

<http://www.cansola.com>

És la pàgina de la casa de colònies Can Solà. Hi ha el plànol de situació, descripció de les instal·lacions i serveis i una interessant proposta d'activitats i excursions.

TOSQUIJA ENXARXA

<http://piscina.salitja.com/>

És la pàgina de la piscina de Salitja. Informa dels horaris, preus d'entrada i abonaments; i també sobre els curssets de natació. Amb una descripció de les instal·lacions.

<http://sisus.blogspot.com/>

És el bloc de Narcís Simon. Amb l'estructura clàssica d'un bloc, inclou comentaris d'autor sobre temes diversos, amb el centre d'interès a Salitja. Per actualitzar.

<http://www.terra.es/personal/masbes/>

És la pàgina de l'Agropequària Mas Bes de Salitja. Molt adequada per als interessats en les granges de vaques. Amb una molt bona base de dades meteorològiques.

<http://www.canbarcelo.com/gramera/cat/>

És la pàgina de la casa rural La Gramera, de Salitja. Conté un plànol de localització, descripció de les instal·lacions i dels serveis, propostes i espai per a fer reserves.

<http://casal.galeon.com/>

És la pàgina del Casal Indeps d'Aiguaviva, Salitja i Sant Dalmai. Conté un interessant recull històric sobre la Fira-festa de la Botifarra Dolça i algunes campanyes.

<http://www.vit.es/>

És la pàgina de VIT Sistemas Informàtics, amb una exhaustiva informació sobre l'empresa i els serveis que ofereix. I amb un apartat dedicat a l'esport de l'esquí.

<http://festamajor.salitja.com/>

És la pàgina de la Festa Major de Salitja. Amb actualització anual, inclou tota la programació d'actes de cada Festa Major del poble, amb accés al recull l'històric.

<http://concurs.salitja.com/>

És la pàgina del Concurs de Cançó de Salitja, que ho explica tot sobre aquesta tradicional mostra anual de la cultura local. Amb accés a imatges d'edicions anteriors.

http://cat.proz.com/?sp=profile&sp_mode=contact&eid_s=638012

És la pàgina de la traductora professional Dolors Selis. Combinacions: català, anglès, francès i espanyol.

<http://www.santdalmai.com/cat/>

És la pàgina de la indústria Sant Dalmai SA. Informació sobre l'empresa i els productes, amb notícies del sector i qualitat i seguretat alimentària i mediambiental.

<http://llobatons.blogspot.com/>

És el blog de l'associació cultural dalmaienc Els Llobatons. Conté la programació de totes les activitats que organitza i un arxiu gràfic dels actes ja realitzats.

<http://www.busquetsl.cat/>

És la pàgina de l'empresa de construccions Busquets Sitjà. Estàtica, només amb informació sobre els serveis que es realitzen i adreça de contacte.

<http://www.dissenys.com/>

La pàgina de l'empresa de creatius de webs Dissenys D'elaboració molt acurada, conté un recull de treballs realitzats, una proposta de serveis i adreça de contacte.

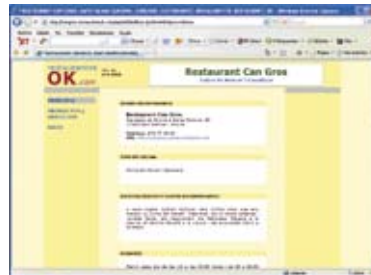
<http://www.pascualeditor.com/>

La pàgina de l'editorial Josep-Maria Pascual, ed. Preparada per a funcionar com a llibreria en línia, permet l'accés al catàleg de la seva producció editorial.

<http://jesusmarti.blogspot.com/>

És el bloc personal del dalmaienc Jesús Martí. Lloc molt actiu, actualitza informacions sobre el municipi i també sobre el país. Amb grafismes ben elaborats..

<http://cangros.restaurantesok.com/aquiok/detallrest.jsp?id=1403&prov=Girona>

És la pàgina del Restaurant Can Gros (Sant Dalmai), amb informació sobre especialitats i horaris.

L'escriptora Dolors Garcia i Cornellà publica 'Els brons i el malefici de les tres harpies'

És el segon títol de la sèrie Els Brons i la novetat d'aquest Sant Jordi 2008

Els brons i el malefici de les tres harpies
 Autora: **Dolors Garcia i Cornellà**
 Il·lustracions: **Quim Bou**
 Edicions del Pirata
 Pàgines: **160**
 A partir de 10 anys
 PVP: **9,50 €**

PRESENTACIÓ DEL LLIBRE A VILOBÍ

Dia: **29 de maig**
 Hora: **dos quarts de sis de la tarda**
 Lloc: **Biblioteca Can Roscada**
 Presenta: **Rut Puigvert**, mestra del CEIP Josep Madrenys

L'escriptora de literatura infantil i juvenil Dolors Garcia i Cornellà publica com a novetat d'aquest Sant Jordi 2008 el llibre 'Els brons i el malefici de les tres harpies', que és el segon títol de la sèrie Els Brons, després que l'any 2004 la mateixa autora publicàs 'Els brons a les Fondalades Tenebroses'. Des de Tosquija recomanem a totes les lectores i a tots els lectors que llegeixin els llibres de la Dolors. A manera de tast i per gentilesa d'Edicions del Pirata, publiquem en aquestes pàgines un fragment del primer capítol del nou llibre. Per gentilesa de la Dolors Garcia, també publiquem una explicació resumida sobre qui són els brons. I encara, per gentilesa de Quim Bou (nascut a Vidreres i resident a Cornellà del Terri), que és l'il·lustrador d'aquesta sèrie de llibres, adjuntem unes imatges professionals que ens ajuden a conèixer el pas a pas d'una il·lustració, des de l'esbós fins als grisos. Confiem que tot plegat us agradarà.

De brownies a brons

per Dolors Garcia

Els brownies són uns dels follets més coneguts i estimats de les terres d'Escòcia. Ja existien fa molts i molts anys. Aleshores, feien uns seixanta centímetres d'alçada, tenien un pèl marronós molt espès que els cobria pràcticament tot el cos i solien vestir-se amb robes també de color marró, fetes amb llana d'ovella. Les seves mans eren formades per un polze i els altres quatre dits enganxats en un de tot sol. Eren molt servicials amb els humans, tot i que mai no es trobaven cara a cara. De nits, mentre els humans dormien, els brownies els netejaven les cases a canvi d'algun dolç i una mica de llet. L'únic que no volien mai eren robes noves. Quan els regalaven robes noves, els brownies desapareixien d'aquell indret i els humans els perdien per sempre.

Porucs, temorosos, susceptibles i, sobretot, molt fredelucs, de mica en mica, uns quants brownies es van escampar pel món buscant terres més càlides on poder viure. Perquè no els veiessin els humans

en el seu viatge cap a altres països, van aconseguir disminuir encara més la seva alçada. Així van poder passar inadvertits en els vaixells on embarcaven a la recerca d'una vida més còmoda i, sobretot, més temperada.

Un grup molt nombrós de brownies va arribar al nostre país. Ràpidament van veure que en aquella terra hi havia més sol i menys boira i, contents, es van estendre ràpidament pels boscos i els camps. Alguns també es van establir prop del mar. I així, sense que els humans d'aquest país en sabessin res, van fundar la Terra dels Brons, que era el nom que van adoptar per diferenciar-se dels que s'havien quedat a Escòcia, el lloc d'on provenien. Els brons, ara, no feien pas més d'un pam i mig, els havia caigut el pèl del cos, en no necessitar-lo per protegir-se del fred extrem, i se'ls havien separat els quatre dits que tenien enganxats per poder treballar més i millor. Però continuaven vestint-se, això sí, amb la mateixa roba marronosa de sempre, feta amb la llana que havien dut del seu país d'origen.

Sota els boscos espessos de les Guilleries, a les planes obertes de

l'Empordà, a les fondalades de la Selva i d'Osona, arran de mar, als prats verds del Berguedà, a les altes muntanyes del nord de Lleida, a la vora dels rius o a les terres assolellades de Tarragona, els brons viuen tranquils des de fa centenars d'anys. Els seus llogarets són petits, com ells, i amagats de la vista i la curiositat dels humans que només saben que existeixen pel seu treball acurat i extremadament servicial. La seva llengua és diferent a la nostra, així com els seus costums, els noms que han donat als indrets on viuen i treballen, els seus valors, els seus principis i les seves creences. Una complicada xarxa de camins invisibles als nostres ulls uneix els diferents poblats dels brons.

De la mateixa manera que passa amb els humans, hi ha brons de bon cor i brons amb objectius i sentiments més recargolats. I, també com els humans, els brons estimen, pateixen, riuen, ploren, es fan promeses, somien en el futur, passen por o senten alegria. És un món intens, viu, sorprenent i absolutament fantàstic.

... els brons viuen
tranquils des de fa
centenars d'anys a
les fondalades de la
Selva...

El pas a pas d'una il·lustració: esbós, llapis, tinta i grisos.

Els nius abandonats

(primer capítol del llibre **'Els brons i el malefici de les tres harpies'**)

Ja feia dies que en Lehrer, el mestre de Dorf, observava atentament el cel i els núvols. L'estiu havia començat amb una sequera que s'arrossegava des de feia moltes llunes i el mestre buscava en el cel els senyals que advertissin de l'arribada de la pluja. Tant de temps sense ploure es començava a notar en els horts, on les verdures creixien esquistades i sense força, i en els boscos, on els arbres estaven vestits de fulles mortes.

Els brons obtenien l'aigua que necessitaven de deus molt profundes. A cada poblat hi havia uns quants pous que ells mateixos havien construït. I, en molts llocs, també hi havia fonts d'aigua fresca i clara, o algun rierol baixava de les muntanyes i travessava els poblats ben bé pel mig. A Dorf, la riera Blanca, que era el rierol que tenien més a prop, no passava pas entre les cases, sinó que donava la volta per fora. Prop de la riera Blanca,

hi havia uns quants rentadors on els brons rentaven la roba. L'aigua arribava als rentadors a través d'unes petites canonades que els brons de Dorf havien construït feia molt de temps. D'aquesta manera, no s'havien d'ajupir per rentar i tot plegat era més fàcil. I també més divertit, perquè als rentadors es trobaven per rentar però també es pot dir que era com una mena de local social on els habitants de Dorf hi anaven a fer-la petar.

Els brons rentaven la roba amb les arrels d'una planta que creixia prop del riu. D'aquesta planta en deien la flor sabonosa i, dels rentadors, en sortia sempre un perfum delicat i suau que atreïa una multitud de papallones.

Aquell matí, en Lehrer, mentre esbandia una de les seves túniques marronoses, no treïa l'ull d'una mena de núvol esquistat que acabava d'aparèixer ben bé a la ratlla de l'horitzó,

per damunt dels turons que envoltaven Dorf. I és que en Lehrer estava molt amoïnàt per la sequera persistent i qualsevol senyal de pluja, per petit que fos, era estudiat detalladament pel mestre.

L'Afra i en Curial, al costat d'en Lehrer, rentaven roba i parlaven sense parar. Des de la seva fantàstica i perillosa aventura a les Fondalades Tenebroses durant la nit de les coses perdudes, els dos joves brons s'havien fet inseparables. Segurament els havia ajuntat el fet de passar per tants perills en aquelles hores intenses, i d'haver culminat amb èxit, juntament amb en Lleir i en Muç, la seva missió. Havien tornat a Dorf amb els sacs plens de les coses que alguns brons havien perdut durant l'any, després d'enfrontar-se amb la malvada bruixa Hexe i uns quants esperits malignes més que els havien volgut espatllar la nit. També havien recuperat part dels poders que en Reiter, el mag suprem dels brons, havia perdut.

Ara, l'Afra i en Curial gaudien al màxim de la seva temporada de vacances. No havien d'anar a l'escola, perquè feia molt poc que havien encetat la vuitena lluna d'ençà del solstici d'hivern, i sempre, entre la vuitena i la novena lluna, en Lehrer tancava l'escola de Dorf. Els matins, l'Afra i en Curial, i tots els altres brons petits, ajudaven en les feines de casa seva. Les tardes eren per saltar, i córrer, i jugar, i explicar històries, i cansar-se, i riure, fins que l'última claror del sol es fonia en el cel del capvespre.

Aquell matí, l'Afra i en Curial havien arreplegat les tovalles i els tovallons de casa seva i s'havien trobat als rentadors del costat de la riera. Mentre rentaven i esbandien, parlaven del que farien a la tarda, havent dinat.

—Podem anar al turó de Ponent. En Muç vol anar a veure com estan els nius de picots verds que va descobrir a la primavera —va proposar en Curial, que era un apassionat dels ocells—. En Lleir també vindrà.

—Em sembla bé —va dir l'Afra—. Puc dur berenar per a tots.

—Al turó de Ponent hi neix la riera Blanca —els va dir en Lehrer, que els havia sentit—. Si no us faig anar malament, us voldria demanar un favor.

En Lehrer era un bron molt estimat per tothom del poblat. No només s'encarregava de l'educació dels brons més petits de Dorf sinó que també impartia classes als grans. I ningú no feia mai campana, perquè les seves lliçons eren divertides, interessants i pràctiques. En Lehrer era un mestre de cap a peus, i tant sabia com calia fer les regues als horts perquè les verdures creïessin ben tendres i ben maques com coneixia tots els detalls de la història del poble i dels seus avantpassats. Tothom se l'escoltava amb molta atenció i l'admiraven profundament.

En Curial i l'Afra es van mirar sorpresos. No sabien quin favor podrien fer ells, que eren tan petits i ignorants, a un bron tan savi com en Lehrer. Van parar de rentar roba i el van escoltar atentament.

—En Reiter, el mag suprem dels brons, ens ha demanat a tots els mestres dels poblats que ens reunim amb ell d'aquí

a tres dies al llindar del Bosc Més Blau per comunicar-li com tenim les deus d'aigua a cada lloc. Ahir vaig mirar uns quants pous i vaig veure que el nivell és força baix. Aquesta tarda n'he d'acabar de mirar uns quants més. També hauria d'anar al turó de Ponent per observar com està el naixement de la nostra riera, però no tinc temps. Encara he d'examinar les fonts, i preparar el viatge al llindar del Bosc Més Blau, i deixar la casa endreçada, i...

Pobre Lehrer! van pensar l'Afra i en Curial. Realment, se'l veia molt amoïnàt, per totes les coses que encara havia de fer i el poc temps de què disposava.

—Nosaltres mirarem com està el naixement de la riera Blanca, mestre —va dir en Curial, molt respectuós—. Al capvespre, passarem per casa vostra i us ho explicarem.

—Això mateix! —va afegir l'Afra—. No us atabaleu, i aneu a fer tota l'altra feina, que nosaltres ja ens encarreguem de la riera.

—No sabeu pas com us ho agraeixo —va contestar en Lehrer.

I, tot seguit, va recollir les túniques acabades de rentar, les va posar en una cistella i se'n va anar cap a casa seva tot mirant el núvol esquifit, gairebé com si fos només pols, que encara planava per damunt del cel de Dorf.

—Tan greu és la sequera que hi ha? —va preguntar en Curial mentre mirava l'aigua dels rentadors, plens fins a dalt de tot.

—Es veu que sí —va contestar l'Afra—. He sentit que, a casa, els pares en parlen. Hi ha pobles on ja s'han eixugat totes les fonts i els brons que hi viuen estan pensant si abandonen les seves cases i se'n van a un altre lloc que no sigui tan sec.

—Jo no sé si sabria viure lluny de Dorf —va fer en Curial, amb una mica de pena a la veu i als ulls.

I és que Dorf era un dels poblats més bonics i amb els habitants més ben avinguts de tota la Terra dels Brons.

—Nosaltres no haurem pas de marxar del nostre poblat —va dir l'Afra, molt convençuda—. Aquí encara hi ha

molta aigua. I segur que aquesta tarda, quan arribem al naixement de la riera Blanca, no hi veurem res d'estrany.

El núvol esquifit que havia estat mirant tanta estona en Lehrer, aquell que, de tan transparent, semblava només pols, ja no hi era. I el cel estava radiant, d'un blau intens i tibet, com un llençol acabat de posar al llit.

Havent dinat, els quatre amics es van trobar als afores del poblat. L'Afra havia preparat galetes de mantega i mandarina i samfaina de fruites vermelles per a tothom. Ho duia molt ben posat en un saquet fet de tiges de lliri que s'havia penjat a l'esquena. En Lleir, el més gran dels quatre amics que havien anat plegats a les Fondalades Tenebroses durant la nit de les coses perdudes, duia un garrafó ple de llet ensucrada per acompanyar el berenar que els havia preparat l'Afra. No oblidem que els brons són tremendament laminerers.

—Us agraden, els meus binocles? —va preguntar de

cop i volta en Muç, traient-se de la butxaca de la seva túnica un estrany objecte embolicat en una funda de vellut vermell—. L'altre dia els va trobar el meu pare quan sortia de la casa on va a treballar a les nits. Eren just al costat de la llet i d'un sac ple de bunyols de poma que li havien preparat perquè s'endugués. Segurament l'amo de la casa els va fer expressament per regalar-los als brons que l'ajuden a tenir la casa endreçada. Els binocles dels humans són molt més grossos que aquests i els brons no els podríem ni aixecar de terra.

A canvi dels seus treballs, els humans regalen coses als brons, sobretot llet i menjars dolços, que els deixen a la nit al costat de la porta o de la xemeneia. Però, de tant en tant, també els donen estris que els brons aprofiten la mar de bé en els seus poblats. De vegades són coses de fusta, com plats o coberts, o alguna joguina feta segurament per algun humà petit. De vegades són objectes com aquest que va trobar el pare d'en Muç molt ben posat dins de la funda de vellut vermell.

—I per què serveix això? —va voler saber l'Afra, que mai no havia vist una cosa com aquella.

—Té, acosta-te'ls als ulls i mira —li va dir en Muç.

L'Afra ho va fer i, tot seguit, va deixar anar un crit.

—Uf! Quin ensurt! Ho veig tot gegant, gegant, gegant... —va dir la petita bron.

—No és ben bé que ho vegis gegant —li va explicar en Muç—. El que passa és que ho veus més a prop. Els binocles serveixen per veure més bé el que tenim lluny. He pensat que ens ajudaran a descobrir amb més facilitat els nius dels picots verds.

—No sé si tindrem temps d'observar els ocells —va dir en Curial—. En Lehrer, aquest matí, ens ha demanat si podem arribar-nos fins al naixement de la riera Blanca i observar com està el cabal d'aigua que en surt. Es veu que té por que no en ragi gaire.

—Però, per Dorf, la riera passa tan plena com sempre —va replicar en Lleir—. Si no sortís aigua del seu naixement, baixaria més eixuta.

—Alguna cosa passa amb l'aigua —va aclarir l'Afra—. En Lehrer està molt amoïnada i, d'aquí a pocs dies, s'han de trobar tots els mestres dels poblats amb en Reiter per estudiar la situació. En Lehrer ha de dur-hi un informe de les nostres deus d'aigua i li hem dit que nosaltres l'ajudarem.

Tot i que en Muç remugava que si no tenia temps de veure picots verds no sabia pas què hi feia, allà, aquella tarda, els quatre amics van enfilem el camí del naixement de la riera, que era al peu del turó de Ponent. A mesura que avançaven, s'accentuava la pujada per una immensa i ombrívola fageda. No gaire lluny, sentien l'aigua de la riera que baixava alegrement de la muntanya. De tant en tant, però, no se sentia res i aleshores els quatre amics endevinaven que l'aigua s'entretenia en gorgs profunds i mansos, com una piscina d'aigües verdes i netes.

Al cap d'una estona de pujar pel mig de la fageda, el camí s'acostava fins a tocar la riera. Des d'on eren, els brons van

poder observar, molt sorpresos, que amb prou feines hi havia aigua en el llit del riu.

—Els gorgs fan de dipòsit! —va exclamar en Lleir, intentant explicar el que acabaven de descobrir—. Ara entenc per què no ens falta aigua al poble. Perquè surt d'aquestes enormes piscines. Però la riera es va eixugant, ho veieu? Com més pugem, més eixuta la trobarem.

La predicció d'en Lleir era totalment encertada. I així ho van poder comprovar quan van arribar just al naixement de la riera Blanca, al peu del turó de Ponent, en una mena de gruta excavada en la roca que sempre havia estat humida i plena de vegetació. Ara semblava un desert. S'havien mort totes les plantes del voltant, tret de les més resistents, i, del cor de la muntanya, no en sortia ni un rajolinet d'aigua.

—Quan els gorgs, on encara hi queda aigua, es buidin, la riera baixarà eixuta del tot fins a Dorf —va sentenciar en Lleir.

—Així en Lehrer té raó quan diu que hi ha sequera —va murmurar l'Afra.

—Em sembla que és evident —va fer en Muç, mentre es treia els binocles de la butxaca i se'ls acostava a la cara.

—Què fas? —va voler saber en Curial.

—Vull veure si encara hi ha els nius. Potser, amb la falta d'aigua, els ocells han emigrat cap a zones més humides.

En Muç, amb els binocles enganxats als ulls, va començar a passejar la vista pels troncs dels pollancre i els àlbers que envoltaven el naixement de la riera. Els picots verds fan el niu picant la fusta tova d'aquests arbres fins que aconseguen fer-hi un forat. S'alimenten de petits insectes que atrapen amb la seva llengua llarguíssima, que té una punta enganxosa i acabada en ganxo, i són una mica, només una mica, més alts que els brons.

—No hi ha cap picot en tot el bosc —va dir en Muç, amb veu decebuda, després d'una estona de mirar el paisatge amb els binocles enganxats a la cara—. Els nius són buits, abandonats. I és molt estrany, perquè els picots són sedentaris i mai s'allunyen gaire del lloc on han nascut.

Els quatre amics van mirar una mica més per tot el bosc, però no es veia cap picot verd enlloc, ni se sentia el seu cant característic, semblant al renill d'un cavall, tal com els havia explicat en Muç. Ben mirat, no era només el picot verd, que havia desaparegut del bosc del turó de Ponent. No hi havia cap altre ocell en tot l'indret.

—Els ocells són els animals que més aviat s'adonen que s'acosta un desastre —va dir de cop i volta en Lleir, tot recordant una classe del mestre Lehrer—. I quan passa això fugen.

—Tu creus que som a les portes d'un desastre? —va voler saber en Curial, molt preocupat—. Però, de quina mena de desastre estem parlant? De què s'adonen, els ocells, quan fugen?

—Depèn —va contestar en Lleir, fent esforços per

recordar la lliçó del mestre—. De vegades, són terratrèmols que endevinen quan encara no s'han produït, o erupcions volcàniques, o desastres aquàtics com ara ones gegants o tempestes molt fortes. També ensumen el foc quan encara és molt lluny.

Els quatre brons contemplaven el seu voltant amb el cor cada vegada més encogit. Els envoltava un silenci absolut, cosa no gens habitual en un bosc al mig de l'estiu, i menys allà, al turó de Ponent, on sempre havien sentit el bombolleig de l'aigua de la riera Blanca sortint de la roca.

—Hem de córrer a explicar-ho a en Lehrer —va proposar l'Afra, amb molta pressa—. No podem entretenir-nos més.

—Espereu-vos un moment —va dir en Muç de cop i volta.

I sense donar cap mena d'explicació va començar a enfilar-se pel tronc d'un pollancre on, al capdamunt de tot, s'hi veia un forat molt ben excavat. El bron va estar una bona estona allà dalt, posant la mà dins del forat i remenant amunt i avall. Quan va baixar, la seva cara denotava una gran estranyesa.

—Mireu què he trobat —va dir als seus amics.

Entre els dits d'en Muç hi havia quatre ous amb la clova de color blanc brut.

—Si un picot verd ha abandonat els ous del seu niu és que alguna cosa grossa passa —va sentenciar.

I llavors, sí. Llavors els quatre amics van començar a córrer cap a Dorf, saltant enmig dels arbres, oblidant-se de menjar el berenar que havia preparat l'Afra i de la llet ensucrada que duia en Lleir, i una mica intimidats per aquella absència de sorolls al bosc.

En arribar a casa d'en Lehrer, van trobar el mestre que preparava la maleta per al viatge.

—Ha arribat un missatge urgent d'en Reiter —va explicar als quatre amics mentre no parava d'obrir armaris i calaixos—. La trobada s'ha avançat i ens hem de reunir aquesta propera matinalada.

Els missatges urgents del mag els solia dur la Blau, la seva elegant i bellíssima libèl·lula que, a més, transportava en Reiter d'un lloc a l'altre de la Terra dels Brons en un vol suau i deliciós.

—Teniu, llegiu-ho vosaltres mateixos, que jo miro si ja ho tinc tot.

I els va donar una fulla de canya, llarga i estreta, on amb un punxó en Reiter hi havia escrit: "Trobada al lllindar del Bosc Més Blau avançada. Us hi espero abans de la propera sortida del sol. Situació greu. Urgeix buscar-hi remei. Veniu amb la Blau."

—Havia pensat anar-hi a cavall de la meva oreneta, però no sé pas on és. Fa dies que no la veig enlloc. I és estrany, perquè mai no marxa sense avisar, només quan surt a festejar... I encara no he enllestit l'informe que em va demanar en Reiter! No són gens bones, les presses, no senyor. Encara bo que la Blau m'espera per dur-me cap allà, encara bo...

El mestre de Dorf estava ben atabalat. Tant que encara no havia preguntat als joves brons què havien pogut descobrir al turó de Ponent, el lloc on neix la riera Blanca. Per això va fer un bot quan en Muç, amb la seva veu d'espiguet, va deixar anar sense amb prou feines respirar:

—Mestre, no surt aigua de la roca, la riera Blanca ja no existeix. I, si tenim aigua a Dorf, és perquè ens arriba la que hi ha dipositada als gorgs del seu llit, que fan de dipòsit. Tampoc hi ha cap ocell al bosc. I si queda algun altre animal no ho sabem, perquè no hem tingut temps de mirar-ho. Els picots verds han abandonat els seus nius amb els ous a dins. Tot el voltant del naixement de la riera és un desert i està ple d'arbres morts. I què farem, mestre, quan se'ns acabi l'aigua que encara hi ha als gorgs? Què farem quan ja no en passi per Dorf? Com regarem els horts? Com rentarem la roba? Com cuinarem? Quina aigua beurem si la riera Blanca és morta i no plou mai més?

En Lehrer va deixar per uns instants la seva atribolació i va mirar els quatre brons amb els ulls ben oberts i les mans al cap.

—Que no surt aigua de la roca, dieu? I que no hi ha picots verds al bosc? Això sí que és greu, això sí que és greu...

S'explicava tan malament que els brons no sabien què era allò tan greu, que no sortís aigua o que els picots verds haguessin fugit. Però, per la manera com feia anar els braços, van suposar que ho era tot, de greu, i que la situació no permetia perdre gaire el temps.

—Ara me n'he d'anar —va dir, tancant la maleta d'un cop fort—. Algú pot anar a dir la Blau que es comenci a preparar?

Els brons es van mirar estranyats. Abans d'entrar a la casa del mestre, no havien vist la libèl·lula enlloc. Tot i així, l'Afra va sortir a donar un cop d'ull al pati. Va buscar bé per entre els rosers florits i les mates de

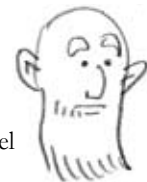

romaní i espigol que hi havia sota les finestres. Va mirar darrere la casa, on en Lehrer hi tenia un hortet que, en aquelles alçades de l'estiu, estava ple a vessar de tomates, mongetes enfilades en canyes primes i altes, carbassons, pebrots verds i vermells i enciams, encara que tot plegat una mica ranci a causa d'aquella sequera. També va mirar dins del cobert on el mestre guardava taules i cadires d'escoles velles per restaurar, pissarres per repintar, jocs, col·leccions de minerals i mapes del món dels humans i mapes de la Terra dels Brons amb els seus llogarrets, camins, caminets, turons, rius, estanys i serralades. En tenia tantes, de coses d'aquestes, el mestre, que també n'hi havia d'escampades a fora, davant del cobert, a l'aire lliure, exposades a la inclemència del sol, de la pluja o del vent.

Però la Blau no era enlloc.

—No hi és, mestre. La libèl·lula no és a cap lloc del vostre pati —va dir l'Afra, quan va tornar a entrar a la casa.

—No pot ser, no pot ser —es va atabalar en Lehrer, que era un bron més aviat calmat i difícilment perdia la serenitat davant dels conflictes o les contrarietats—. On es deu haver ficat, on? I com arribaré al lllindar del Bosc Més Blau si la libèl·lula

no hi és i la meva oreneta també ha desaparegut? Va ser en aquest moment que l'Afra es va adonar que no havia sentit cap ocell piulant entremig dels arbres fruiters que en Lehrer tenia tot voltant de l'hort. Igual com ja havia passat feia una estona al turó de Ponent, un silenci profund, carregat de malastrugança, envaïa Dorf en aquella hora de la tarda. No se sentia cap ocell, però tampoc cap grill, ni cap granota. Semblava ben bé que eren en un món on els animals s'haguessin tornat muts. O s'haguessin fos.

En Lleir li va comentar al mestre allò que havia explicat als seus amics al peu del naixement de la riera Blanca, el fet que els animals intueixen perills molt abans que passin.

—Sí, és cert —va admetre en Lehrer—. Aquesta faceta intuïtiva dels animals està especialment documentada a les enciclopèdies d'arreu. És com si tinguessin un sisè sentit lligat d'alguna manera a la supervivència. Algun savi ha explicat que té a veure amb les vibracions de l'aire o de la terra, però no s'ha comprovat. Sigui com sigui, mai no trobaràs un ocell prop d'un volcà que és a punt d'explotar, ni gairebé cap altra mena d'animal. Però per aquí no n'hi ha pas, de volcans.

—Potser s'acosta un terratrèmol —va insinuar en Muç que, com els seus companys, començava a intranquil·litzar-se davant d'aquella aparent calma i silenci que envoltaven el seu llogarret.

—Jo més aviat pensaria en una sequera d'aquelles que marquen la història d'un poble —va murmurar en Lehrer—. Els animals l'ensumen i s'han escapat a la recerca de terres més humides.

—Però la Blau mai fugiria sense complir les ordres d'en Reiter —va observar en Curial.

—A no ser que la situació sigui molt més greu del que ens pensem —va sentenciar el mestre.

En aquell moment es van sentir veus esverades que pujaven pel camí que duia a la casa. Una colla de brons de totes les edats s'acostaven a cal mestre. La seva cara reflectia sorpresa i també inquietud.

En Lehrer, que els havia vist a través de la finestra, va sortir a la porta a rebre'ls. Estava acostumat que els brons de Dorf li consultessin problemes, dubtes o preocupacions abans, fins i tot, que ho fessin amb en Sigrau, el cap electe de Dorf.

—Mestre, mestre! La riera Blanca baixa eixuta! —van cridar alhora dues brons joves que anaven al davant de tot del grup.

—No pot ser —va respondre el mestre—. Si aquest matí encara he rentat les meves túniques als rentadors!

—Aquest matí, nosaltres també hem rentat. Però ara ja no en queda ni una gota.

—Heu donat la notícia a en Sigrau? —va preguntar en Lehrer.

—Ell mateix ho ha vist amb els seus propis ulls i tot

seguit ha corregut cap a Kloster a veure si allà es troben amb el mateix problema.

Kloster era el llogarret dels brons que es trobava més a prop de Dorf. Un caminet planer, que mandrejava entre camps daurats i boscos petits d'alzines, unia els dos poblets que es trobaven a uns trenta minuts de distància un de l'altre, caminant més aviat ràpid. La riera Blanca també passava per Kloster.

—Què passarà si ens quedem sense aigua, mestre?

—Aquesta matinada haig de reunir-me amb en Reiter —els va intentar calmar en Lehrer—. Suposo que, d'aquí a uns dies, tornaré amb una solució. En Reiter sempre ens ha ajudat en els moments més delicats.

—Però, per més mag que sigui, suposeu que hi pot fer alguna cosa, contra la sequera? —va preguntar un bron ancià que no s'havia cansat de dir en tota la tarda que mai de la vida havia vist la riera eixuta com estava ara.

—Potser no és sequera —va rumiar el mestre, com si pensés en veu alta—. Potser és alguna altra cosa...

—Però, quina cosa? —insistia el bron ancià—. Què més pot ser, sinó sequera?

—No ho sé, no sé res!

—es va irritar una mica el mestre, que era conscient que se li feia tard, que la Blau no era enlloc i que feia hores que ja hauria d'haver marxat cap al llinard del Bosc Més Blau on l'esperaven en Reiter i els altres mestres de la Terra dels Brons.

Aleshores va passar una cosa que va fer que tothom mirés cap al cel. De cop i volta, per la carena del turó de Ponent, va aparèixer un núvol tot negre, amb les vores lluent, com si fossin fetes de retalls de llamps, i amb el cor inflat, talment

com si estigués a punt de reventar. I era tan gran, tant i tant, que gairebé ocupava tot el cel de Dorf. I el soroll que sorgia de dins del núvol era tan fragorós que semblava que s'acostés un ramat de cavalls salvatges al galop. A pertot arreu es va estendre una ombra espessa i funesta que va tapar els colors, l'alegria i la llum de totes les coses.

—Què redimonis és això? —va fer en Lehrer, tan sorprès i espantat com els altres brons.

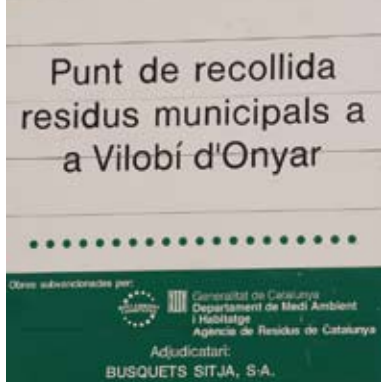
I llavors, quan tothom ja s'esperava que caigués una tromba d'aigua enfurismada de dins del nuvolot negre, o una forta calamarsada, o es deixés anar un huracà o un tornado, tot el que es va sentir va ser una riallada terrorífica que semblava ben bé que baixés del cel. I una veu sinistra va anunciar:

—Tot és a punt! Ha! Ha! Ha! Una gran calamitat caurà sobre la Terra dels Brons i tots fugiran! Ha, ha ha! Els brons estan acabats! Acabats! Acabats del tot!

I, dit això, el núvol es va fondre i es va tornar a veure el blau llampant del cel d'aquell estiu i els colors de totes les coses. Però una llepada de grisor acabava de passar per damunt dels cors de tots els brons de Dorf.

(Fi del capítol. Si us ha agradat, trobareu el llibre complet a la biblioteca Can Roscada i a la llibreria Ca la Joana.)

Inaugurem deixalleria!

Molts de vosaltres recordareu que el servei de deixalleria, que fins ara hem disposat al poble, es va engegar l'any 2003 coincidint amb la posada en funcionament del servei de recollida porta a porta de la fracció orgànica.

El principal objectiu d'aquella primera instal·lació era oferir a tots els veïns i veïnes un espai on portar aquells residus que tradicionalment havien anat dipositant dins dels contenidors de rebuig (que, en aquell moment, acabaven de desaparèixer dels nostres carrers).

Avui, ens plau anunciar-vos que la deixalleria de Vilobí d'Onyar, Salitja i Sant Dalmai deixa de ser una instal·lació provisional per convertir-se en un servei totalment adaptat als requeriments de l'Agència de Residus de Catalunya i que, a més a més, està integrat dins del servei de deixalleria comarcal que gestiona el Consell Comarcal de la Selva.

“El servei que tindrem a partir d’ara serà molt més acurat i molt més consonant amb l’esperit de progrés dels nostres pobles.”

Obres de construcció del punt de recollida de residus situat al polígon Can Bells.

Inaugurem deixalleria!

Tot i així...

Hem de demanar el vostre suport i col·laboració a l'hora d'adaptar-nos plegats als requeriments del nou sistema d'explotació que s'enceta. A grans trets, els principals canvis que detectareu són els següents:

Nous horaris

Amb la disposició d'una persona amb la formació adequada, els nous horaris d'obertura són:

Dimarts al matí de 10 a 14 h
Divendres a la tarda de 15 a 19 h
Dissabte al matí de 10 a 14 h.

Controlem totes les entrades de residus

Entrar a la deixalleria portant un residu no suposa cap cost per cap usuari particular. El control d'entrades serveix, sobretot, per detectar el grau de participació ciutadana i la gama de residus que entren en poca quantitat i que cal potenciar.

Incrementem el grau de classificació dels residus

El sistema anterior era incomplet ja que ens obligava a portar a l'abocador alguns residus que s'haurien pogut reciclar i no permetia gestionar de forma correcta els residus perillosos. El sistema actual serà tot el contrari. Ara serem capaços de subdividir, fins i tot, residus de la mateixa tipologia que poden tenir usos millors tractats per separat (com pot ser el vidre pla transparent del vidre pla de color) i també manipularem els residus perillosos amb les màximes condicions de seguretat.

Col·laborem amb es comerços i petites empreses del municipi a l'hora de complir amb les normati- ves mediambientals que els afecten

La deixalleria és un servei més a disposició dels petits empresaris i empresàries del municipi mitjançant el qual poden gestionar els seus residus obtenint els albarans i altres documents que necessiten per poder acreditar davant de l'administració catalana que estan complint bé tots aquests deures.

Punt de recollida
residus municipals a
a Vilobí d'Onyar

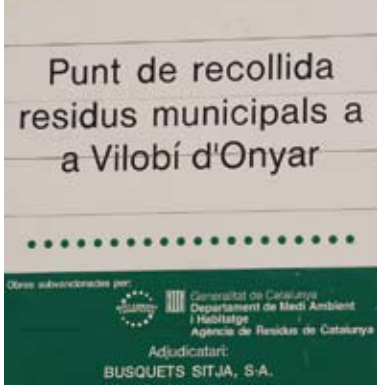
Obres subvencionades per:
Generalitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient
i Habitatge
Agència de Residus de Catalunya
Adjudicatari:
BUSQUETS SITJA, S.A.

**Recordem que tots els
residus que no podem
llençar als contenidors
del carrer, cal portar-los**

a la deixalleria

**El punt de recollida de
residus municipals a
Vilobí d'Onyar, situat al
polígon Can Bells, entra en
funcionament**

*el 24 de maig
del 2008*

TOSQUIJA SOSTENIBLE

LLISTA DE RESIDUS ADMESOS

Residus especials

- tubs i làmpades fluorescents i llums de vapor de mercuri
- bateries
- piles i acumuladors
- olis vegetals
- electrodomèstics que contenen substàncies perilloses
- tòners i cartutxos d'impressió.
- residus fotogràfics
- olis minerals
- Grup de residus classificats com REPQ, gestionats pel servei públic de recollida i tractament de residus especials en petites quantitats (àcids, bases, dissolvents, pintures, vernissos, aerosols, fitosanitaris, productes comburentes, medicaments i cosmètics, radiografies, residus fotogràfics, termòmetres i altres productes particulars admesos pel servei públic)

Residus no especials i inerts

Residus amb altres serveis de recollida municipals

- paper i cartró
- ampolles de vidre
- envasos lleugers

Residus sense altres serveis de recollida municipals

- vidre pla i miralls
- plàstics (diferents dels envasos domèstics)
- ferralla i metalls
- fustes
- roba i calçat
- electrodomèstics i altres aparells elèctrics i electrònics que no contenen substàncies perilloses
- CD i DVD (amb servei de destrucció de dades)
- pneumàtics
- enderrocs d'obres menors i reparació domiciliària
- andròmines
- esporga d'arbres ornamentals
- gespa i plantes d'horta i de jardí

A Vilobí d'Onyar, Salitja i Sant Dalmai respectem l'entorn?

AIXÍ NO!

Aquesta és la imatge que presenten alguns contenidors després del cap de setmana. Com es pot observar hi ha sofàs, matalassos, fustes i tota mena d'andròmines. A més a més de la mala imatge que es dona al poble, aquests fets provoquen que les famílies que utilitzen correctament els serveis de recollida de residus s'acabin desanimant.

AIXÍ SÍ!

Gairebé la meitat de les famílies de Vilobí, de Salitja i de Sant Dalmai ja separen correctament les deixalles i ensenyem a fer-ho als més petits de la casa. Amb el nostre exemple mostrem cada dia a tothom la importància del reciclatge.

MANTENIR EL POBLE NET ESTÀ EN LES MANS DE TOTS!

Sant Jordi meloner

Quan estàvem debatent quin producte de primavera escollir per al 'Fem hort' de la *Tosquijsa*, no sabíem que els pagesos del municipi no tenen gaire tendència a fer melons, tret que els sobri tros. I no és només que els melons ocupin molt d'espai, sinó que arriben tard. degut al clima d'aquí, els melons estan a punt cap al setembre, quan tothom ja en va tip. Ja ho diu la dita: 'Pel setembre, melons per tots els racons'.

Hi ha una altra dita que parla sobre 'Sant Jordi meloner'. I és que Sant Jordi no és tan sols temps de llibres i de roses, sinó també de sembrar la grana de meló. Se n'enterren en un sot unes vuit granes (si pot ser, d'un meló que hagi sortit bo). No vol gaire aigua. I quan surten les mates, se'n deixen només tres; les altres s'arrenquen. Les meloneres van fent i es van escampant. Volen sol, però una insolació forta les rosteix. Si la mateixa mata no fa de parasol del fruit, se la pot ajudar guiant-la amb la mà. Un excés de pluja o d'aigua, fa que els melons no es facin dolços, i no valguinres. Un dels problemes que originen les meloneres són la gran quantitat de males herbes que crien, ja que s'estan a terra gairebé durant tot l'estiu.

Hem trobat Enric Castro, gallec de naixement, treballant l'hort urbà, que fa goig de veure fins i tot a l'inici de primavera, quan les pluges han fet crosta sobre les rases. Li preguntem pels melons però ell prefereix mostrar-nos un esplèndid cirerer amb la flor a punt d'esclatar. Ens instrueix sobre el què cal saber dels melons, però ens explica que l'última vegada que en va fer a Vilobí, aprofitant un solar buit, quan els tenia a mig madurar el solar es va convertir en un aparcament. Els melons, se'ls va menjar la flota de la brigada municipal.

NOTA CULINÀRIA

per Germà Coenders

En aquest país hem tingut escriptors destacats que no han estat cuiners però han posat la seva ploma al servei de la cuina. En fer-ho, han posat les coses al seu lloc i han dit les coses pel seu nom. Estic pensant per exemple en Ferran Agulló, en Manuel Vázquez Montalbán o en Josep Pla. Aquests tres personatges tenen en comú ser o haver estat amants del bon viure, de l'autenticitat, i de que les coses tinguin bon gust, és a dir el gust del que són.

Josep Pla en el seu llibre *El que hem menjat* dedica tot un capítol al meló. Segons el seu parer els melons a l'estiu fan de mal encertar i en canvi a l'hivern són quasi sempre bons, sobretot acompanyats de pernil tallat ben prim. En les seves paraules: 'pel desembre el meló penjat i conservat d'aquesta manera és d'una qualitat excelsa. [...] La combinació, a l'hivern, de meló penjat i conservat amb el pernil serrano és una cosa de presentació positiva. S'ha de tallar ben fi, és indispensable. [...] El pernil és sòlid i masculí i el meló té un punt dolç de gran feminitat –una suavitat aquosa, perfumada i delicada. La combinació és perfecta. És una de les combinacions més apreciades que es poden fer en aquest país'. En l'època que això fou escrit el meló amb pernil era una combinació moderníssima i forastera, gairebé exòtica. En algunes coses Josep Pla l'ha ben encertat, aquest escriptor ve a ser com un Juli Verne de la cuina.

Núria Hereu, 'Numi', exposa matèria japonesa a Barcelona

Una de les vilobinenques més internacionals és la dissenyadora Núria Hereu –*Numi*, de nom artístic–, que ha presentat la seva obra a Lisboa, París, Oporto, Seül, entre d'altres grans ciutats, i a Hong Kong, d'on ha tornat aquest final de març.

També durant aquest mes ha presentat (del 12 de març al 23 de març) la seva obra a l'espai Miscelànea de Barcelona, on ha exposat *Hyu-Dorodoro. Entre monstres, déus i fantasmes*, una exposició inspirada en el teatre tradicional japonès,

Numi, que va estudiar disseny a l'escola Elisava de Barcelona, forma parella artística des del 2005 amb *Malícia* (que va estudiar a l'escola Massana, també de Barcelona) sota el nom de NM (Numi & Malícia).

Núria Hereu (23 anys). Més informació sobre NM (Numi & Malícia) es pot trobar a la pàgina www.numimalicia.com A baix, mostres de l'obra presentada a Barcelona.

Els dos primers guanyadors del Concurs de la Tosquija reben de mans del pastisser Noguera les capsas de Tosquigets

El pastisser Toni Noguera en el moment de lliurar les capsas de Tosquigets a Joaquim Vivas Solà i Lluís Ball-llosera i Pol, guanyadors dels Concurs de la Tosquija número 3.

SEMÀFOR VERD

‘Som d'un poble petit, que molta gent no trobaria ni als mapes si no fos per l'aeroport’

Legint el diari *El 9 esportiu* (dia 15) hem trobat aquesta carta signada per Josep Casteyó, del C.F.Vilobí. Planteja un afer arbitrari que ha patit el club, però sobre el qual no entrarem aquí. En canvi, volem destacar que, abans d'entrar en matèria, l'autor de la carta hagi tingut el gest i la delicadesa de fer una referència tan ajustada al municipi. És d'agrair que hi hagi gent que tingui Vilobí d'Onyar al cap abans que res.

HO DIUEN ELS LECTORS...

Correu: c/ Tàpies, 2 baixos, 08001 Barcelona / Santa Eugènia, 42. 17005 Girona
av. de Roma, 20 baixos, 43005 Tarragona
Telèfon: 902 36 99 99
Adreça electrònica: cartes@e19.cat

► A la Federació Catalana de Futbol (I)

Som d'un poble petit, que molta gent no trobaria ni als mapes si no fos per l'aeroport. Una nit d'estiu, assegut a la fresca, escoltava un grup de joves del municipi que, amb el *cupata* a la mà, explicaven històries de futbol, de temps passats. No em va costar gens engrescar-los i ens vam comprometre a formar un equip de 3a regional. Ens vàrem moure de premsa: federació, estatus, fotos, fitxes, totes les despeses pagades per nosaltres; tant és. Comencem amb il·lusió i ganes de competir, les coses no ens van gaire bé, no tenim bons resultats, però la il·lusió continua intacta. De mica en mica ens adonem

VILERTENQUES

de Maurici Vilert i Ramió

La valentia de dos juvenils

El dia 4 de febrer del 2008 acomiadarem la nostra veïna i amiga Carme Carreras i Capellà (A.C.S.) En la missa de comanda per la seva ànima poguérem comprovar l'ètica i respecte que es mereix un difunt. A penes senties el respir del més proper veí. El títol que encapçala l'escrit és per fer lloança d'aquells dos juvenils néts de l'estimada difunta àvia.

Les persones –principalment majors d'edat– al sentir la prodigiosa veu dels lectors, no cal dir que les llàgrimes d'alguns assistents assumiren dintre el cor i els ulls. I des d'aquest real escrit, felicito el nen i la nena per l'afer mencionat, així com també els seus pares per induir-los a tal llegenda humanitària. Permeteu-me, amics, fer una anàlisi de tal procés viscut de molt a prop, tota vegada que el mateix contingut pot representar una alta puntuació o menor.

La puntuació que dono a mossèn Esteve, pel seu esmerat treball d'orador, comptant de l'u al deu, un servidor li dona un deu. És vostè expressiu, innovador i bon professional. La seva clara veu vers el contingut eclesialístic dona lloc a la conformitat o, per al menys, mitigar una mica el dolor de la família i assistents, i per ser molt dolorits. El mateix cas el vàrem poder testimoniar –ja fa temps– en la missa de difunt present del recordat i apreciat amic Francesc Valls, del nostre municipi, on la seva filla Lluïsa llegí un text d'acomiadament vers el seu pare (E.P.D.) La seva perfecta llegenda ens posà la pell de gallina, com vulgarment diem.

I per acabar vull exposar que no tothom és bo per recitar en cos present ja que, un servidor –penso–, quedaria ennuegat degut al lloc que en aquest cas ens trobem. Per a la difunta, bona amiga Carme, i per a tots els que ens varen deixar, jo m'afegeixo al condol de tots els familiars amb aquesta súplica: *Senyor bon Déu us prego / que quan arribi / al cel amb els ulls tancats / obriu-me'ls de nou / per veure la vostra divina faç.*

Carme Carreras i Capellà

El Concurs

A la pregunta que us proposàvem en el Concurs de la Tosquiija número 4 hi ha hagut una resposta encertada, la de Pau Borrell i Horta (per correu electrònic).

Demanàvem una resposta per a aquesta pregunta:

Quantes butaques per als espectadors hi ha a la platea de la sala de teatre Can Sagrera?

Pau Borrell ha respost:

A la platea del teatre de Can Sagrera hi ha 208 butaques.

I s'emportarà una capsa de Tosquigets.

I ara, la pregunta del Concurs de la Tosquiija número 5:

Quina escultura local es reproduïx en la placa commemorativa de la VII Trobada comarcal de la Selva Interior de Plaques de Cava?

Envia la resposta a tosquiija@vilobidonyar.cat o deixa-la en un sobre tancat a l'Ajuntament, fent-hi constar el teu nom i 'El Concurs de la Tosquiija'.

El termini de participació acaba el divendres, dia 30 de maig.

Entre els encertants sortejarem una capsa de Tosquigets, gentilesa de la pastisseria Noguera.

CENTRE CULTURAL CAN ROSCADA

2 d'abril (a dos quarts de 6 de la tarda)

DIA DEL LLIBRE INFANTIL I JUVENIL

Aniversari Hans Chistian Andersen. Els joves expliquen contes de l'Andersen. Podrem gaudir dels clàssics contes d'aquest autor amb Sandra Paradedà i Lúcia Valiente

23 d'abril (Sant Jordi)

MATÍ DE CONTES A LA BIBLIOTECA DE L'ESCOLA

Tots els nens i nenes de l'escola passaran per la Biblioteca per saber perquè el dia de Sant Jordi és el Dia del Llibre i també per escoltar contes.

9è ANIVERSARI DE LA BIBLIOTECA I DIA DEL LLIBRE

A partir de **les 5 de la tarda**, a la plaça Nova hi haurà festa!

Berenar, obsequi de llibres als usuaris amb carnet de la biblioteca, parades amb jocs...

... i cap **a les 6 de la tarda** l'espectacle per a tots els públics: "PAÍS DE XAUXA".

Amb la participació de la Ludoteca Municipal, EL Casal Jove, AMPA de l'escola Josep Madrenys, AMPA de la llar d'infants municipal El Patufet i l'Associació de Comerciants de Vilobí, Salitja i Sant Dalmai.

Dia 23 de maig (a dos quarts de 6 de la tarda)

L'HORA DEL CONTE

CAPSA DE MÚSICA ens oferirà "Màscara de música", ajuntant la màgia dels contes i la música.

Dia 29 de maig (a dos quarts de 6 de la tarda)

Presentació a càrrec de Rut Puigvert, mestra de 5è del CEIP Josep Madrenys, del llibre de Dolors Garcia i Cornellà, *Els brons i el malefici de les tres harpies*.

Dia 20 de juny (a dos quarts de 6 de la tarda)

L'HORA DEL CONTE

Un estiu ple de contes, amb VADECONTES

Al finalitzar el curs escolar, s'inicia la **V BIBLIOCURSA** de la Biblioteca Municipal Can Roscada. Estigueu ben preparats per participar-hi tots els nens i nenes que sapigueu llegir!

SETMANA LÚDICA I CULTURAL CONTRA EL CÀNCER

(Les activitats es fan a Girona o Salt)

XERRADES

Dimarts 20 de maig: Xerrada sobre Alimentació, a càrrec de Laura Padró, dietista i professora de la Universitat de Barcelona. Lloc: Casa de Cultura de Girona (a les 19h)

Dimecres 21 de maig: Xerrada sobre el Tabac, a càrrec de Montse Pont Invernón, infermera del Servei de Prevenció de l'IAS. Lloc: Les Bernardes de Salt (a les 19h)

Dijous 22 de maig: Xerrada sobre Comitès de tumors, què són i per a què serveixen, a càrrec de Fernando Sebastián, cap de Cirurgia Toràcica de l'Hospital Universitari Josep Trueta. Lloc: Casa de Cultura de Girona (a les 19h)

ESPECTACLE D'ANIMACIÓ INFANTIL

Dissabte 24 de maig: espectacle a càrrec d'Àngel Daban. Lloc: plaça Miquel Santaló (Carlemany) de Girona (a les 12h)

SOPAR POPULAR-DESFILADA

Dissabte 24 de maig: sopar benèfic, desfilada de moda i concert del grup musical Suite Momo. Lloc: La Mirona de Salt (a les 21h)

Organitza: Catalunya contra el Càncer

LLAR DE JUBILATS

Durant l'abril, maig i juny:

Ball de saló, cada diumenge.

A més:

Festa del Soci i Arrossada, el **diumenge 20 d'abril**

Festa de la Vellesa i Sardanes, el **dissabte 7 de juny**

Revetlla de Sant Joan, el **dilluns 23 de juny**

DE GIRONA
A SANTA COLOMA
DE FARNERS

	GIRONA	SALT - HOSPITAL	EL PERELLÓ	AIGUAVIVA	SANT DALMAI	SALITJA	VILOBÍ D'ONYAR	SANTA COLOMA DE FARNERS
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	7.00	7.05	—	—	—	—	7.20	7.35
de dilluns a divendres feiners (1)	8.00	—	8.13	8.18	8.25	—	8.30	8.45
de dilluns a divendres feiners (2)	9.15	—	9.28	9.33	—	9.40	9.45	10.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	12.15	12.20	—	—	—	—	12.35	12.50
només els diumenges (1)	12.30	—	12.43	12.48	12.55	—	13.00	13.15
de dilluns a dissabtes feiners (1)	13.15	—	13.28	13.33	13.40	—	13.45	14.00
de dilluns a divendres feiners (2)	14.15	—	14.28	14.33	—	14.40	14.45	15.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	16.15	16.20	—	—	—	—	16.35	16.50
de dilluns a divendres feiners (2)	18.15	—	18.28	18.33	—	18.40	18.45	19.00
de dilluns a dissabtes feiners (1)	19.15	—	19.28	19.33	19.40	—	19.45	20.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	20.15	20.20	—	—	—	—	20.35	20.50
diumenges i festius (1)	20.30	—	20.43	20.48	20.55	—	21.00	21.15

(AP-7): Girona – Salt (Hospital) – AP-7 – Vilobí – Santa Coloma

(1): Girona – Sant Dalmai – Vilobí – Santa Coloma

(2): Girona – Salitja – Vilobí – Santa Coloma

DE SANTA COLOMA
DE FARNERS
A GIRONA

	SANTA COLOMA DE FARNERS	VILOBÍ D'ONYAR	SALITJA	SANT DALMAI	AIGUAVIVA	EL PERELLÓ	SALT - HOSPITAL	GIRONA
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	7.00	7.15	—	—	—	—	7.30	7.35
de dilluns a dissabtes feiners (1)	7.45	8.00	—	8.05	8.12	8.17	—	8.30
de dilluns a divendres feiners (2)	9.15	9.30	9.35	—	9.42	9.47	—	10.00
només els diumenges (1)	9.30	9.45	—	9.50	9.57	10.02	—	10.15
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	11.15	11.30	—	—	—	—	11.45	11.50
de dilluns a divendres feiners (2)	13.15	13.30	13.35	—	13.42	13.47	—	14.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	14.15	14.30	—	—	—	—	14.45	14.50
diari (1)	15.15	15.30	—	15.35	15.42	15.47	—	16.00
de dilluns a divendres feiners (AP-7)	17.15	17.30	—	—	—	—	17.45	17.50
de dilluns a divendres feiners (2)	18.15	18.30	18.35	—	18.42	18.47	—	19.00
de dilluns a divendres feiners (1)	19.15	19.30	—	19.35	19.42	19.47	—	20.00

(AP-7): Santa Coloma – Vilobí – AP-7 – Salt (Hospital) – Girona

(1): Santa Coloma – Vilobí – Sant Dalmai – Girona

(2): Santa Coloma – Vilobí – Salitja – Girona

Coses d'abans i d'ara

© JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

Al diari *El Punt* del 14 de març passat, hi ha una nota de l'Ajuntament d'Amer que promou una campanya per plantar arbres de ribera a la Riera d'Amer. Tots els vilatans podran plantar-hi el seu arbre i una part del paisatge recobrirà el seu aspecte original.

Al nostre poble hem solucionat molt bé els vials per a caminar, seguint els consells dels metges. Hem resolt la qüestió pràctica del tema, però no seria bo també pensar en la vegetació que voreja els camins?

Quan, de vailets, els anys 40 o 50 del segle passat per Sant Joan volíem preparar el fogueró a la plaça, anàvem tot d'una a l'Onyar. Es tractava de trobar un bon vern de soca recta que, un cop plantat a la plaça, serviria de suport a la llenya que amuntegaríem al seu voltant. Ah, i els únics petards de què disposàvem eren els ous nials que recollíem per les cases de la vila o les masies.

Bé, doncs avui passejant per les vores de l'Onyar des del pont de l'Empalme al pas d'en Barceló, hem trobat un sol vern. És aquest que ara comença a brotar, situat a l'esquerra del riu entre el pont nou i la depuradora. No són pas abundants tampoc els freixes, pollancre, oms o arbres blancs, que són els arbres típics de ribera.

A l'època dels nostres foguerons, els verns eren els arbres més abundants de la llera de l'Onyar. Avui si en vols veure alguns de junts, tens de remuntar el riu més amunt de Sant Dalmai. No tenim res en contra de les acàcies però, no seria bo controlar els seus rebrols, creant espais per la repoblació d'arbres de ribera?

Amb el pas dels anys, els joves d'avui, tan ficats als ordinadors i als temes virtuals, podrien disposar d'un paisatge original i ben real. El mateix que havien vist i trepitjat els seus avis i besavis.

